A Szent Ferenc Katolikus Általános Iskola és Gimnázium pedagógiai programja

Vecsés, 2026

Tartalom

I. Bevezetés: iskolánk múltja, jelene és jövője 6
I.1. Iskolánk rövid története 6
I.2. Iskolánk napjainkban 7
I.3. Küldetésnyilatkozat és jövőkép 7
II. Nevelési program 9
II.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink, céljaink, feladataink 9
II.1.1. Pedagógiai alapelveink 9
II.1.2. Pedagógiai értékeink, céljaink, feladataink összefüggésrendszere 10
II.2. Eszközeink, eljárásaink, módszereink 12
II.3. Személyiségfejlesztés 14
II.3.1. A legfontosabb fejlesztendő képességek és készségek 14
II.3.2. A személyiségfejlesztés színterei, eszközei 14
II.3.3. Az organikus pedagógia jelenléte iskolánkban 14
II.3.4. Sikerkritériumok 15
II.4. Közösségfejlesztés 16
II.4.1. A közösségfejlesztés fő céljai 16
II.4.2. A közösségfejlesztés színterei, eszközei 16
II.4.3. A családi életre nevelés (CSÉN-) foglalkozások szerepe a közösségfejlesztésben 16
II.5. Hitéleti nevelés 18
II.5.1. A hittel és a keresztény tanítással kapcsolatos ismeretátadás színterei 18
II.5.2. Rendszeres liturgikus alkalmak, hitéleti gyakorlatok 19
II.5.3. További hitéleti tevékenységek 19
II.6. Egészségnevelés 19
II.6.1. Az iskolai egészségnevelés kiemelt feladatai 20
II.6.2. Az egészségnevelést segítő tevékenységek 20
II.6.3. Iskola-egészségügyi ellátás 21
II.6.4. Mentálhigiénés egészségfejlesztés 22
II.6.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek 24
II.7. Környezeti nevelés és teremtésvédelem 25
II.7.1. A környezeti nevelés és teremtésvédelem főbb tartalmai 25

II.7.2. A környezeti nevelés és teremtésvédelem színterei az iskolában 26
II.7.3. A fenntarthatóság és teremtésvédelem megjelenése a mindennapokban 28
II.8. A pedagógus és az osztályfőnök feladatai 29
II.8.1. A pedagógus feladatai 29
II.8.2. Az osztályfőnök feladatai 30
II.9. Tanulást segítő és a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységünk 31
II.9.1. A tanórai munkát kiegészítő otthoni feladatok 31
II.9.2. Napközis és tanulószobai foglalkozások 31
II.9.3. Tehetséggondozás 32
II.9.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózásának segítése 33
II.9.5. A szociális hátrányok enyhítését, a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló tevékenységünk 33
II.9.6. Gyermek- és ifjúságvédelem 35
II.10. A diákönkormányzat (DÖK) 37
II.10.1. A DÖK szerepe az iskola életében 37
II.10.2. A DÖK jogosultságai 37
II.10.3. A DÖK tagjai, tisztségviselői 37
II.11. Az iskolai közösségi szolgálat (IKSZ) 38
II.11.1. A közösségi szolgálat koordinálása 38
II.11.2. A közösségi munkavégzés fontosabb területei 38
II.11.3. A közösségi munka időkeretei 39
II.12.Kapcsolattartás a tanulókkal és a szülőkkel, valamint az iskola partnereivel 39
II.12.1. A tanulókat érintő kapcsolattartási formák 39
II.12.2. A szülőket érintő kapcsolattartási formák és fórumok 40
II.12.3. Kapcsolattartás az iskola partnereivel 41
III. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 43
III.1. Tantárgyi struktúrák 43
III.1.1.Tantárgyi struktúra és óraszámok az 1–4. évfolyamon 43
III.1.2.Tantárgyi struktúra és óraszámok az 5–8. évfolyamon 44

III.1.3. Tantárgyi struktúra és óraszámok a 9–12. évfolyam emelt szintű nyelvi képzést nyújtó csoportjai számára (tagozatkód: 0001) a 2026/27 tanévtől felmenő rendszerben 45

III.1.4. Tantárgyi struktúra és óraszámok a 9–12. évfolyam természettudományi tagozatos csoportjai számára (tagozatkód: 0002) a 2026/27 tanévtől felmenő rendszerben 46

III.2. Választott kerettantervek 48

III.3. A személyiség kiteljesítése a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákon keresztül 48

III.3.1. A tanulási területeken átívelő általános kompetenciák 48

III.4. Alapvető tudástartalmak, képességfejlesztés 49

III.4.1. Az 1–4. évfolyamon 50

III.4.2. Az 5–8. évfolyamon 51

III.4.3. A 9–12. évfolyamon 52

III.4.4. A településünkön élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag 53

III.4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei 54

III.5. A választható és egyéb foglalkozások szervezési elvei és a pedagógusválasztás szabályai 54

III.6. A tankönyvválasztás szempontjai 55

III.7. A tanulók munkájának ellenőrzési formái 55

III.7.1. Az 1–4. évfolyamon 55

III.7.2. Az 5–8. évfolyamon 57

III.7.3. A 9–12. évfolyamon 59

III.8. A tanulók munkájának értékelése 60

III.8.1. Évközi értékelés 61

III.8.2. Félévi és tanév végi értékelés 64

III.9. A magatartás és szorgalom értékelése 65

III.9.1. A magatartás értékelése 65

III.9.2. A szorgalom értékelése 66

III.10. A felvételi eljárás és a tanulók átvételének szabályai 67

III.10.1. Felvétel az 1. évfolyamra 67

III.10.2. Felvétel a 9. évfolyamra 67

III.10.3. Az iskolaváltás, a tanulók átvételének szabályai 67

III.11. A tanulmányok alatti vizsgák rendje 67

III.11.1. Osztályozóvizsga 68
III.11.2. Különbözeti vizsga 68
III.11.3. Javítóvizsga 68
III.11.4. Pótlóvizsga 69
III.11.5. A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítása 69
III.12. Az érettségi vizsgák 69
III.12.1. A választható érettségi tantárgyak 69
III.12.2. Kisérettségi és próbaérettségi vizsgák 70
III.12.3. A középszintű érettségi vizsgatárgyak témakörei 70
IV. Záró rendelkezések 71
IV.1. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala 71
IV.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata és módosítása 71
Mellékletek 72

I. Bevezetés: iskolánk múltja, jelene és jövője

„A nemzet nevelését az iskola kezdi; itt rakják egymásra a nemzedékek műveltségének vagy föl- vagy lemenő lépcsőit; itt emelik magaslatokra az igazság és erkölcs napsugaras régióiba az eszmélni kezdő ifjú lelkeket, ahol kifejlődik eszük és szívük, nem annyira a nagy problémák fölfogására, mint inkább az eszmék szeretetére és átkarolására. A lágy, fogékony lelkekbe itt nyomódnak bele nemcsak az elvek csontgerincei, hanem az erkölcsi eszmék finom szirmai és levélkéi is."

Prohászka Ottokár

I.1. Iskolánk rövid története

Iskolánk eredendően két oktatási intézmény összevonásából jött létre.

1905-ben elemi népiskolaként alapították első számú jogelődjét, melynek falai között 1909-ben indult meg a tanító munka. Néhány évvel később, 1912-ben a népiskola mellett megkezdte működését a Vecsés Telepi Római Katolikus Egyházközségi Polgári Leányiskola is, amelynek épülete a Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek felsőtelepi zárdájához és az 1921-ben épült templomhoz csatlakozott.

1948-ban, az egyházi iskolák államosítását követően a két intézményt összevonták. Az így létrejövő, nyolcosztályos, napközivel működő új intézmény a III. számú Általános Iskola nevet kapta.

1973-tól az alapfeladatok ellátásán kívül – tekintettel a település nemzetiségi hagyományaira – az intézmény felvállalta a német nemzetiségi nyelvoktatást, valamint a nemzetiségi kultúra ápolását.

Az 1980-as években a lakótelep megépülése nyomán megnövekedett gyereklétszám miatt új, tizenhat tantermes iskolaépület készült, valamint egy tornaterem, amelylyel az épületegyüttes elnyerte jelenlegi formáját. A rendszerváltás előtt az iskola felvette Petőfi Sándor nevét.

1990 után az intézmény önkormányzati fenntartásba került, majd 1991-ben megkezdődött a négy évfolyamos gimnáziumi oktatás is, amely hamarosan egy nyelvi előkészítő évfolyammal öt évfolyamosra bővült.

2012-ben az iskola fenntartását a Váci Egyházmegye vette át, így a 2012/13-as tanévtől Petőfi Sándor Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium néven működött tovább.

2013–2020 között az iskola tagintézménye volt a veresegyházi Fabriczius József Esti Gimnázium.

A 2013/2014-es tanévtől kezdve felmenő rendszerben a hagyományos nemzetiségi nyelvoktatást felváltotta az angol, illetve német idegen nyelvi képzés.

A 2017/2018-as tanévtől a nyelvi előkészítő képzést felmenő rendszerben emelt szintű nyelvi képzés váltotta fel, így az öt évfolyamos képzési forma a 2020/21-es tanévvel megszűnt.

2026. szeptember 1-től az intézmény – egyházi jellegét hangsúlyosabbá téve – Szent Ferenc Katolikus Általános Iskola és Gimnázium néven folytatja tovább működését.

I.2. Iskolánk napjainkban

Jelenleg általános iskolánk 1-8. évfolyamon két-két párhuzamos osztályból áll. Mindkét osztályunkban délelőtt vannak a tanítási órák, délután pedig napközis, illetve tanulószobai foglakozáson vehetnek részt diákjaink. Idegen nyelvet illetően mindkét osztály esetén választhatnak a német és az angol nyelv közül, ezek oktatását csoportbontásban valósítjuk meg.

A gimnáziumi oktatás 9-12. évfolyamon zajlik, évfolyamonként két-két osztállyal. Az osztályokban csoportbontásban jelenleg emelt szintű nyelvi képzést (angol és német nyelvből), emelt természettudományi képzést és általános tantervű képzést kínálunk.

Iskolánk önállóan működő és gazdálkodó jogi személy, amelynek élén magasabb vezetői beosztású igazgató áll. Az intézmény szervezeti felépítését, belső rendjét, működési sajátosságait a törvény előírásaival összhangban a nevelőtestület határozza meg. Az iskolánk életét érintő valamennyi terület szabályozását az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza. A törvényességet, a zökkenőmentes működést további szabályzatok segítik, ezek közül a legfontosabbak a Házirend és a mindenkori Éves munkaterv.

I.3. Küldetésnyilatkozat és jövőkép

Katolikus közoktatási intézményként tudatosan arra kötelezzük el magunkat, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjunk, hogy segítsük tanítványaink személyiségének, emberi értékeinek minél teljesebb kibontakozását, és azoknak a személyes istenhitre alapuló egészséges integrációját.

Egységes intézményként lehetőségünk nyílik megvalósítani a gyermekek fejlesztését kisiskolás kortól a felnőttkor küszöbéig. Napjaink megingott értékrendje miatt a keresztény értékek érvényre juttatásában a nevelők jó példája és iránymutatása mellett fontos segítséget jelent számunkra a szülőkkel való kapcsolattartás. Éppen ezért intézményünk nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az iskola katolikus szellemiségét, mi pedig tiszteletben tartjuk a más felekezethez tartozó családokból érkező diákjaink vallási szokásait.

Pedagógiai munkánkban a hagyományőrzés és a modern nevelő-oktató munka egymás mellett jelenik meg. Egyszerre ragaszkodunk az örök értékekhez és vagyunk elkötelezettek a világ minél behatóbb megismerése iránt, ezért feladatunknak tekintjük,

hogy a legkorszerűbb ismereteket a legkorszerűbb módon igyekezzünk átadni. Ennek érdekében folyamatosan bővítjük szaktudományos és módszertani tudásunkat, és a fejlesztő, felzárkóztató tevékenység mellett jelentős szerepet szánunk a tehetséggondozó foglalkozásoknak is. A gimnáziumban pedig – a tanulói és szülői igényekre, valamint a minket körülvevő világ változásaira, kihívásaira reagálva – úgy alakítjuk képzési kínálatunkat, hogy az még jobban megalapozza a felsőfokú tanulmányokat.

II. Nevelési program

„A nevelés legmélyebb értelemben az Élet szolgálata: egyrészt kedvező feltételekről kell gondoskodnom, hogy a teremtett élet megfelelően kibontakozhasson, másrészt az életet akadályozó körülményeket mindinkább távol kell tudnom tartani növendékemtől."

Josef Kentenich

II.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink, céljaink, feladataink

II.1.1. Pedagógiai alapelveink

Pedagógiai alapelveink a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott értékekre, valamint gyakorlati tapasztalatainkra épülnek.

- **A keresztény értékrend érvényesítése**

A keresztény értékrend áthatja nevelő munkánk egészét: amit és ahogyan tanítunk, ahogy tanítványainkhoz fordulunk, ahogy jelen vagyunk számukra. Ahogy saját magunkban, úgy bennük is igyekszünk előmozdítani a hit és az élet személyes szintézisét.

- **Minőségi munkára törekvés**

Oktató-nevelő munkánk során igyekszünk mindenkor a tőlünk telhető legjobbat nyújtani tanítványainknak, hogy a lehető leghatékonyabban adjuk át nekik azokat az ismereteket, továbbá alakítsuk ki és fejlesszük bennük azokat a képességeket, készségeket, melyek a felnőtt élethez és a magasabb szintű tanulmányokhoz szükségesek. Eközben példát is kívánunk nyújtani számukra a munkához való becsületes hozzáállásra, valamint a folyamatos önművelésre, és az élethosszig tartó tanulásra.

- **Kölcsönös bizalom, együttműködés**

Oktató-nevelő munkánk során elengedhetetlen a kölcsönös bizalomra és együttműködésre törekvés a nevelőtestület tagjai között, továbbá a nevelők és a rájuk bízott gyermekek, fiatalok között, valamint a nevelők és a tanítványok szülei között. Ez meg kell hogy nyilvánuljon a kölcsönös tiszteletben, az egymás iránti tapintatban és a konstruktív hozzáállásban, mely az eredményes iskolai munka alapja.

- **Partneri megközelítés**

Pedagógiai munkánkat áthatja tanítványaink személyes méltóságának, elismerése és tisztelete, a törvényesség, az állampolgári jogok, valamint az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Tanítványainkra és szüleikre partnerként tekintünk, akikkel

közösek az érdekeink, céljaink, s akiknek véleménye, visszajelzése, jobbító szándékú észrevételei értékes segítséget jelentenek munkánk hatékonyabbá, eredményesebbé tételében.

II.1.2. Pedagógiai értékeink, céljaink, feladataink összefüggésrendszere

Pedagógiánk a keresztény hit és a katolikus tanítás talaján áll, ezért pedagógiai értékeink is innen fakadnak, az értékekből pedig szervesen következnek pedagógiai céljaink és feladataink.

II.1.2.1. Keresztény szellemiség

Iskolai jelenlétünket és tevékenységünket elsődlegesen a hit–remény–szeretet hármasára épülő krisztusi értékrend és erkölcsi normák határozzák meg. Oktató-nevelő munkánk során ügyelünk arra, hogy a szaktudományos igazságok feltárásán keresztül is az örök valóságokra irányítsuk tanítványaink figyelmét, és arra ösztönözzük őket, hogy törekedjenek eljutni a teljes igazságra. Igyekszünk segíteni őket abban, hogy a hírek, információk és divatos irányzatok között eligazodni tudó, biztos erkölcsi alapokon álló, önmagukért és a közösségért, valamint a teremtett világért felelősséget vállaló felnőttekké váljanak.

Célul tűzzük ki magunk elé, hogy a ránk bízott gyermekeket és fiatalokat a keresztény értékeken alapuló nevelés által hozzásegítsük ahhoz, hogy a szépre, jóra, igazra fogékony személyiségekké, Istent és embertársaikat szerető, a közösség javáért munkálkodó emberekké váljanak.

Feladatunknak tekintjük a hitéleti nevelést: a tanulók személyes meggyőződésének, keresztény világszemléletének kialakítását, érzelmi, szellemi megerősítését, illetve a katolikus liturgiába és egyházi életbe való tevékeny bekapcsolódás ösztönzését. Támogatjuk, hogy diákjaink megismerjék és megvitassák az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseit a Katolikus Egyház tanításának fényében.

Feladatunknak tekintjük továbbá az erkölcsi nevelést: a másik ember elfogadásán és tiszteletén alapuló, felelős viselkedés kialakítását.

A hitéleti nevelés részletes programja a II.5. pont alatt található.

II.1.2.2. A teljes ember szolgálata, mely az emberi személy tiszteletén alapul

A keresztény nevelés fókuszában mindig a személy, az egész ember áll, a maga teljes, összetett, egzisztenciális valóságában. Valljuk, hogy minden ember, így minden gyermek és fiatal is egyszeri és megismételhetetlen egyéniség, sajátos adottságokkal, egyéni értékekkel.

Célul tűzzük ki, hogy tanítványaink iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel és spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket, egyéni talentumaikat.

Kiemelt feladatunknak tartjuk a sokoldalú és komplex személyiségfejlesztést, a különféle tehetségek azonosítását és minél teljesebb kibontakoztatásuk elősegítését, melyhez elengedhetetlen a tanulói esélyegyenlőség biztosítása, továbbá a differenciált fejlesztés, a személyre szabott módszerek, technikák alkalmazása. Mindeközben figyelmet fordítunk tanítványaink kitartásának erősítésére és érzelemviláguk gazdagítására is.

A személyiségfejlesztés részletes programja II.3. pont alatt, a tanulást segítő és a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység a II.9. pont alatt, a kulcskompetenciák, valamint a tanulási területeken átívelő általános kompetenciák ismertetése a III.2. pont alatt található.

II.1.2.3. Test–lélek–szellem harmonikus egysége, *egész*séges kibontakoztatása

A keresztény nevelés az embert test-lélek-szellem hármas egységeként tételezi, és arra törekszik, hogy fejlődése mindhárom dimenzióban párhuzamosan és kölcsönhatásban történjen, így érve el a külső-belső harmóniát.

Célul tűzzük ki egészséges életmódra nevelést, melynek eredménye az egészséges testi, lelki és szellemi állapot örömteli megélése, ugyanakkor felhívjuk a figyelmet arra, hogy a fizikai egészség hiánya – pl. tartós betegség, fogyatékosság – nem zárja ki a teljes értékű emberi élet lehetőségét.

Feladatunknak tartjuk, hogy tanítványainkat a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására, lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok erőszakmentes kezelésére ösztönözzük.

Az egészségnevelés részletes programja a II.6. pont alatt található.

II.1.2.4. Felelősségvállalás önmagunkért, a másik emberért, a szűkebb és tágabb közösségért

A keresztény nevelés az egyént a közösség részeként és építő tagjaként tételezi, aki kapcsolatok éltető szövedékében él, és tehetségével, tudásával a közösség javát is szolgálja. Nevelő-oktató munkánk során tanítványainkra mi sem csak különálló individuumokként tekintünk, hanem mint az iskola és az osztály közösségének, valamint további közösségeknek – család, települési közösség, nemzet, Egyház – tagjaira.

A közösségi lét, a társas kapcsolati kultúra alapja az önismeret, mely a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség. Ezzel összefüggésben célul tűzzük ki, hogy tanítványainkat hozzásegítsük ahhoz, hogy reális önismerettel és önértékeléssel rendelkező, önreflexióra, adekvát érzelemkifejezésre képes, empatikus és saját fejlődésük iránt felelősséget érző és vállaló felnőttekké váljanak, akik egyben tevékeny és építő tagjai azoknak a közösségeknek, amelyekhez tartoznak.

Feladatunknak tartjuk, hogy tanítványainkkal megismertessük szűkebb és tágabb szülőföldjüket, a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, hogy megértsék nemzeti múltunkat, tanulmányozzák, megtanulják tisztelni és becsülni nemzeti jelképeinket, emlékeinket, felelősséget

érezzenek hazájukért, népükért, nemzeti közösségükért, és felnőttként felelős, hazájukért tenni akaró és tudó állampolgárokká legyenek.

Feladatunknak tartjuk továbbá a keresztény vallási és kulturális hagyományok, továbbá a nemzeti és helyi kultúra megőrzését, ápolását, hiszen a múlt értékeinek tisztelete és megbecsülése a jövő építésének záloga. Tekintettel arra, hogy városunkban máig elevenen élnek a német nemzetiségi hagyományok, és diákjaink között is többen ápolják sváb családi hagyományaikat, feladatunknak tartjuk, hogy iskolánk tanulói legyenek a velünk több száz éve együtt élő nemzetiségről.

A közösségfejlesztés részletes programja a II.4. pont alatt, évről évre ismétlődő tevékenységeink, programjaink felsorolása a II.12. pont alatt, a településünkön élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag a III.3.4. pont alatt található.

II.1.2.5. Felelősségvállalás a teremtett világért

Keresztényként a világra nem csupán, mint környezetre, természetre tekintünk, hanem a teremtő Isten ajándékaként szemléljük, és Istentől kapott felelősségünk tudatában igyekszünk óvni, védeni.

Iskolánk, mint a Teremtésvédő Iskola, az Örökös Ökoiskola és a Mentor Iskolakert elismerő címek birtokosa, valamint Assisi Szent Ferenc lelki örökségét ápoló intézmény kiemelt céljául tűzte ki, hogy fenntarthatóságra törekvő s a teremtett világ jövőjéért cselekedni kész fiatalokat neveljen, akik a kritikátlan fogyasztói magatartás vagy a pesszimista tehetetlenség helyett pozitív szemlélettel, tevőlegesen vállalnak részt a teremtés értékeinek megőrzésében, védelmében.

Ennek értelmében feladatunknak tekintjük, hogy a vonatkozó tudományos ismeretek elsajátíttatása, valamint az iskolai és iskolán kívül szerzett élményeken keresztül formáljuk tanítványaink szemléletmódját, kialakítsuk és megerősítsük bennük a környezettudatos, környezetkímélő magatartást. Azon fáradozunk, hogy tanítványaink életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé váljék, hogy a teremtett világgal, az élő és élettelen természettel harmóniára törekedjenek, a természeti javakból ne vegyenek el többet, mint amennyire valóban szükségük van, a lehető legkisebb mértékben szennyezzék környezetüket, és tevékeny részt vállaljanak a természeti értékek megóvásában.

A környezeti nevelés és teremtésvédelem részletes programja a II.7. pont alatt található.

II.2. Eszközeink, eljárásaink, módszereink

Nevelési-oktatási céljaink megvalósulását különböző közvetett és közvetlen eszközökkel, eljárásokkal, módszerekkel törekszünk elősegíteni.

Eszközeink a különböző tevékenységformák, melyek a hozzájuk kapcsolódó élmény révén segítik az ismeretátadás hatékonyságát, az átadott ismeretek rögzülését, tudássá formálódását. Ilyenek például a tanulás különböző egyéni és társas formái, a projektfeladatok, a játékok, vetélkedők, illetve a tanórán kívüli, szabadidős és sportprogramok.

Módszereinket, eljárásainkat az adott szituációnak megfelelően a hatékonyság érdekében úgy választjuk meg, hogy igazodjanak céljainkhoz, tanulóink életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a tananyaghoz és a nevelő személyiségéhez. A leggyakrabban és legeredményesebben alkalmazható módszereink a következők:

Amire irányul	Közvetlen	Közvetett
Tevékenységek megszervezése, szokások kialakítása, megerősítése	Beszéd, beszélgetés, gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés, ösztönzés, értékelés, játékos módszerek, megbízás, követelés	A tanulói közösség tevékenységének megszervezése, közös célok kitűzése, elfogadtatása, hagyományok kialakítása, ellenőrzés, ösztönzés
Magatartás alakítása	Ösztönző módszerek: ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret Kényszerítő módszerek: felszólítás, követelés, parancs, büntetés Gátlást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, fenyegetés, tilalom, elmarasztalás	A nevelő részvétele a tanulói közösségek tevékenységében, a követendő egyéni és csoportos minta kiemelése a közösség életéből
Tudatosítás, meggyőzés	Magyarázat, meggyőzés, példaadás, eszménykép, bírálat, önbírálat, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló, beszélgetés, a tanulók önálló elemző munkája	Felvilágosítás betartandó magatartási normákról vita, minta, példakép, példakövetés

Tapasztalva a világ és ezen belül a kommunikáció, valamint az oktatási környezet és a tanulási szokások változásait igyekszünk megfelelni az új, 21. századi pedagógia követelményeinek, a tanítás-központúság helyett mind jobban a tanulásközpontú gondolkodás felé elmozdulva. Ennek megfelelően fokozatosan újfajta tanítási-tanulási eljárásokat, módszereket és eszközöket vezetünk be (pl. kooperatív csoportmunka, projektmunka, digitális feladatok stb.) és igyekszünk elsajátítani az ehhez szükséges újfajta tanári szerepeket (pl. mentor, moderátor, facilitátor).

Feladatunknak tekintjük, hogy bátorítsuk tanítványaink egyéni kezdeményezéseit, olyan támogató-fejlesztő tanulási környezetet alakítva ki számukra, ahol bátran kipróbálhatják magukat. Mindehhez késznek kell lennünk a rendszeres önreflexióra, a folyamatos önképzésre és módszertani megújulásra.

II.3. Személyiségfejlesztés

Törekvésünk, hogy oktató-nevelő munkánk során mindenkor személyes odafigyeléssel és törődéssel támogassuk tanítványainkat, hogy a tanórákon, valamint az iskolai és iskolán kívüli programok és tevékenységek révén elsajátított tudásra és készségekre támaszkodva énképükben és szeretetteljes emberi kapcsolatokban gazdagodjanak, valamint tudatosítsák, hogy saját egyéni fejlődésüket és életpályájukat maguk tudják alakítani.

II.3.1. A legfontosabb fejlesztendő képességek és készségek

- önismeret, önreflexió
- célkitűzés képessége
- a kitűzött cél eléréséért való áldozatvállalás képessége
- kitartó munka képessége
- asszertivitás, érdekérvényesítési készség
- aktív, illetve proaktív viselkedés
- empátia
- együttműködési képesség
- értékelvű magatartás
- szociális érzékenység
- problémamegoldó készség
- konfliktuskezelés, vitakultúra
- konstruktivitás

II.3.2. A személyiségfejlesztés színterei, eszközei

- a tanórák: szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák, CSÉN-órák
- tanórán kívüli foglakozások és iskolán kívüli programok
- szabadidős tevékenységek
- bekapcsolódás a DÖK munkájába
- közösségi szolgálat
- önismereti foglalkozások
- személyes beszélgetések
- segítőbeszélgetés osztályfőnökkel, mentálhigiénés végzettségű tanárral, iskolapszichológussal

II.3.3. Az organikus pedagógia jelenléte iskolánkban

Josef Kentenich atyával, az organikus pedagógia megalapítójával valljuk, hogy a nevelési folyamathoz a természetben tapasztalható élet növekedése ad mintát. Az egységes

növekedés, a saját tempójú kibontakozás, a kiteljesedés gondozása, segítése pedagógiánk fontos alappillére.

Ebből következően feladatunknak tartjuk a gyermekek és fiatalok érzelmi intelligenciájának és társas készségeinek fejlesztését a tanórákon, valamint a tanórán kívüli tevékenységek során. Az „organikus étlapról" válogatva az iskola minden évfolyamára, osztályára, és egyénre bontva válogatjuk ki azokat a tevékenységeket, melyeket – intézményünk adottságainak és személyi-anyagi erőforrásainak megfelelően – diákjainknak felkínálunk.

Nevelési-oktatási tevékenységünk során arra törekszünk, hogy a színes, sokoldalú tevékenységnek, munkának, játéknak, egyéni kezdeményezéseknek egyaránt teret adva fejlesszük tanítványaink személyiségét, beleértve a keresztény értékek beépülését egyéniségükbe, szokásaikba, mindennapi életükbe.

Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Kentenich atya nyomán nagy jelentőséget tulajdonítunk az élményalapú ismeretszerzésnek, ezért az érzelmi intelligencia fejlesztését mindenekelőtt az „ÉTA" (élmény–tapasztalat–azonosulás) alkalmazásával, „örömös tevékenységekkel" érjük el, odafigyelve arra, hogy közösség és egyén tekintében éppen „mire van nyitva az időablak": *élmény*eket nyújtunk diákjainknak, melyekből *tapasztalat*okat szereznek, ezek alapján pedig *azonosul*ni tudnak a pozitív értékekkel – így fejlődik a központi érték, a „szilárd, szabad, eredeti személyiség".

II.3.4. Sikerkritériumok

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő-oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak döntő többsége a 8., illetve a 12. évfolyam végén:

- minden tárgyból a tőle elvárható legmagasabb szinten megfelel a továbbhaladás kerettantervekben meghatározott feltételeinek;
- rendelkezik olyan bővíthető biztos tudással, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, melyek képessé teszi őt tanulmányai magasabb fokon való folytatására és az ott vele szemben támasztott követelmények teljesítésére;
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat;
- törekszik mindennapi életében a keresztény értékeket követni;
- határozott elképzelése és céljai vannak jövőjét illetően.

II.4. Közösségfejlesztés

A személyiségfejlesztéstől elválaszthatatlan feladatunknak tekintjük a közösségfejlesztést, amely a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén, valamint közvetett módon, a tanulói közösségeken belüli kölcsönhatásokon keresztül valósul meg.

II.4.1. A közösségfejlesztés fő céljai

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának fejlesztése
- közösségi szokások, normák kialakításának és közös elfogadásának, betartásának elősegítése
- a véleményalkotási, véleménynyilvánítási készség, a vitakultúra fejlesztése
- az empátia, együttérzés, segítőkészség fejlesztése
- az együttműködés (kooperáció, kollaboráció) fejlesztése
- a harmonikus emberi kapcsolatok kialakításának elősegítése
- a közösségért való felelősségvállalás, öntevékeny kezdeményezések elősegítése, támogatása

II.4.2. A közösségfejlesztés színterei, eszközei

- a tanórák: szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák, CSÉN-órák
- tanórán kívüli foglakozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, énekkari és táncpróbák, iskolai rendezvények (gólyaavatás, szalagavató bál, Mikuláskupa, karácsonyi műsor stb.)
- közös iskolán kívüli programok: falusi séták, kirándulások, kulturális programok, erdei iskola, tábor stb.
- bekapcsolódás a DÖK munkájába
- az iskola közösségének képviselete külső fórumokon: városi ünnepségeken, sport- és egyéb versenyek alkalmával, keresztény programokon
- különböző szabadidős tevékenységek

II.4.3. A családi életre nevelés (CSÉN-) foglalkozások szerepe a közösségfejlesztésben

A CSÉN 1993 óta részét képezi a Nemzeti Alaptantervnek. Az ebben foglaltak szerint a család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, kapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A köznevelési intézményeknek kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítésének segítése, a család közösségének megbecsülése. A CSÉN-foglalkozások segítséget nyújtanak a tanulóknak eligazodni a társas kapcsolatok világában, valamint a felmerülő (iskolai vagy egyéb) konfliktusok kezelésében. Továbbá a program hangsúlyt helyez a tanulók önismeretének és érzelmi intelligenciájának fejlesztésére. Mindez nagyon jól harmonizál a

keresztény emberképpel és családfelfogással, ezért iskolánk örömmel vállalta ennek a programnak a bevezetését, illetve fokozatos kiterjesztését minden iskolaszintre.

II.4.3.1. A CSÉN-program célja

A CSÉN-program célja, hogy kisiskolás kortól a serdülőkori változásokon át személyiségük megszilárdulásáig kísérje a diákokat, hogy önmagukat és másokat elfogadó, szeretni és tisztelni tudó önálló és döntésképes, önazonos, érett felnőttekké váljanak. Segít a kapcsolatok kialakításának és megvédésének, valamint az együttműködés képességének megerősítésében, a fiatalok élethivatásának megtalálásában, felvállalásában és megvalósításában, összhangban az egyetemes emberi és a keresztény értékekkel.

II.4.3.2. A CSÉN-program főbb tartalmai és módszertana

A CSÉN tanterve moduláris felépítésű. A modulok lényegében ugyanazok az általános és a középiskolában, az egyes témaköröket azonban mindig az adott korosztály életkori sajátosságainak és érdeklődésének megfelelően dolgozzuk fel.

A CSÉN-tanterv főbb moduljai, témakörei:

- A család, mint a társadalom legalapvetőbb egysége és annak működése
- Társas kapcsolatok – kommunikáció – konfliktuskezelés
- Jellem és értékrend
- Önismeret és érzelmi intelligencia
- Nemiség: férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok
- Útelágazások, zsákutcák, útvesztők, avagy Veszélyek és devianciák, döntéshelyzetek
- Változások következményei és kezelésük

A CSÉN-foglalkozások óraszervezése több ponton is eltér a hagyományos tantervi órákétól. Új formát, oldottabb légkört és az óratartó pedagógus/védőnő/mentálhigiénés szakember és a diákok között partneri viszonyt feltételez, melyben a felek megadják egymásnak a kellő tiszteletet, a szólás lehetőségét és a vélemény szabadságát.

A tantárgy módszereiben legfőképp a nem formális tanulás eszközeit használja. A résztvevők a saját helyzetükre lebontva elmélyíthetik az adott témakört (pl. önismereti és személyiségprofil-tesztek segítségével, személyes fejlődési terv készítése révén), illetve kialakítják saját véleményüket, állásfoglalásukat. A páros és kiscsoportos munka (pl. beszélgetés, szituációs gyakorlatok, szerepjátékok) során a tanulók egymástól is tanulnak, illetve a közös tanulás folyamatába beviszik a saját élményeiket, ismereteiket és tanulságaikat is.

II.4.3.3. A CSÉN-program jelenléte iskolánkban

Intézményünkben a CSÉN-program a 2016/2017-es tanév óta van jelen, előbb az 5–6. és a 9–10. évfolyamon, a 2024/25-ös tanévtől pedig felmenő rendszerben 4.-től egészen a 10. évfolyamig.

A foglalkozások a hittanórák keretében, de kéttanáros modell szerint, a hitoktatók és a kiképzett CSÉN-foglalkozásvezetők vezetésével zajlanak, jelenleg kétheti rendszerességgel. Az órai munkát kiegészítik az egy-egy évfolyamnak tartott Ciklus-show és Titkos küldetés program, valamint a felelős párkapcsolattal, szexualitással stb. kapcsolatos témanapok.

Mivel a CSÉN-foglalkozások főként a lelki, szellemi és mentális kompetenciák fejlesztésére és szemléletformálásra irányulnak, a diákok érdemjeggyel történő értékelése irreleváns.

II.5. Hitéleti nevelés

Az intézményünket választó családok mind elfogadást és nyitottságot tanúsítanak az iskola keresztény értékrendje iránt, ugyanakkor a valódi felekezeti kötődés, az élő, rendszeres vallásgyakorlás és különösen a valamely egyházi közösségben való aktív szerepvállalás egyre kevésbé jellemző rájuk. Ez a sajátos helyzet alapvetően meghatározza, hogy iskolánk mint köznevelési intézmény hogyan tud részt vállalni az Egyház missziós küldetésében: nem hittérítést folytat, és nem erőlteti rá tanítványaira a katolikus egyházi gyakorlatokat, hanem egyrészt igyekszik hiteles ismereteket közvetíteni a kereszténységnek az európai civilizációt máig hatóan formáló szerepéről, másrészt oktató-nevelő munkája során érvényesíteni törekszik az egyetemes keresztény értékeket, harmadrészt pedig a katolikus lelkiséget és a hozzá kapcsolódó hitéleti gyakorlatokat mint ma is élő és élhető életformát kínálja fel, meghívva a gyermekeket, fiatalokat az abban való részvételre.

Ez a háromféle tevékenységi kör az evangelizáció három szintjét is jelenti, amely alkalmas a diákok és családjaik elkötelezettségének függvényében, differenciált módon közvetíteni Krisztus üzenetét.

II.5.1. A hittel és a keresztény tanítással kapcsolatos ismeretátadás színterei

- hittanórák
- érettségi felkészítés hittanból
- szaktárgyi órák (a kereszténység története, keresztény kultúra, keresztény válaszok különféle tudományos-etikai kérdésekre)
- előadások, lelki napok (az egyházi év legnagyobb ünnepeihez kapcsolódóan)

Iskolánkban hetente két hittanóra van minden évfolyamon. (Azokon az évfolyamokon, amelyeken CSÉN-órákat tartunk, ezek az egyik hittanóra terhére valósulnak meg.) Keresztlevéllel vagy lelkészi ajánlással rendelkező református és evangélikus diákjainknak felekezeti hitoktatást biztosítunk.

II.5.2. Rendszeres liturgikus alkalmak, hitéleti gyakorlatok

- minden hétfőn reggel hétkezdő áhítat
- tanév eleji Veni Sancte szentmise, tanév végi Te Deum szentmise
- vasárnapi diákmise kb. kétheti rendszerességgel (minden vasárnap másik osztály, évfolyam a misefelelős)
- keddtől péntekig tanítás előtti ima elmondása/hallgatása
- imádság aktuális szándékokra (pl. mindennap közös ima a békéért)
- vízkereszti házszentelés (tantermek, közösségi helyiségek megáldása)
- lelki napok diákok és tanárok részére
- tanári imacsoport alkalmai (rózsafüzér, zsolozsma)
- bekapcsolódás a helyi egyházközség liturgikus alkalmaiba
- bekapcsolódás egyházmegyei, országos vagy világszintű egyházi kezdeményezésekbe, imakampányokba

A papi szolgálatot igénylő liturgikus alkalmakat iskolánk lelkipásztora vagy az általa felkért papi személy vezeti.

II.5.3. További hitéleti tevékenységek

Az elsőáldozók és bérmálkozók felkészítése a plébánián történik, de a szentségkiszolgáltatás ünnepi szentmiséjén rendszerint tanárok és osztálytársak is jelen vannak. A ministránsok, felolvasók, énekesek elkötelezett szolgálatát egy-egy kirándulással szoktuk megköszönni, melynek alkalmával valamely kegyhelyet, búcsújáróhelyet vagy szerzetesi közösség rendházát keressük fel. Diákjaink körében népszerűsítjük az országos vagy egyházmegyei szervezésű katolikus ifjúsági programokat, nagyobb érdeklődés esetén megszervezzük a csoportos odautazást és részvételt.

A tanári és szülői kovászcsoport tagjai szolgálatot vállalnak az iskolai és plébániai liturgikus események, egyéb programok előkészítésében és lebonyolításában. A tanári kovászcsoport tagjai rendszeresen részt vesznek az egyházmegye által szervezett lelkiségi programokon, és igyekeznek kovászként továbbadni az ott kapott lelki javakat.

II.6. Egészségnevelés

Az egészség alapvető emberi jog, életcéljaink megvalósításának fontos eszköze. Az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat, ezért folyamatos fejlesztése elengedhetetlen. Az iskolának ebben aktív szerepe van: a korszerű egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak a feladata. Fontosnak tartjuk, hogy mindannyian továbbképződjünk ezen a területen, különösen is a természettudományos tantárgyakat oktató kollégák, a testnevelő tanárok és az osztályfőnökök.

II.6.1. Az iskolai egészségnevelés kiemelt feladatai

- Az egészség megőrzésére és védelmére vonatkozó korszerű ismeretek átadása a tanulóknak, az életkoruknak megfelelő szinten:
  - önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
  - az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
  - az értékek ismerete
  - az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
  - a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat
  - a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
  - a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
  - a tanulás és a tanulás technikái
  - az idővel való gazdálkodás szerepe
  - a rizikóvállalás és határai
  - a szenvedélybetegségek elkerülése
  - a tanulási környezet alakítása
  - a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- az egészségmegőrzést elősegítő készségek, jártasságok elsajáttítatása

II.6.2. Az egészségnevelést segítő tevékenységek

Intézményünkben a törvényi előírásoknak megfelelően valamennyi évfolyamon biztosítjuk a tanulók egészséges fejlődése érdekében a mindennapos testnevelést. Az általános iskolában a heti 5 testnevelésóra mindegyike órarendi órában, a gimnáziumban heti 3 testnevelésóra órarendi órában, 2 óra pedig délutáni összevont óra keretében valósul meg. Ebből legfeljebb heti két óra a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – kiváltható a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.

A városi tanuszoda átadásával lehetőség nyílt az úszásoktatás bevezetésére, amelyet az érintett évfolyamokon tanórai keretben szervezünk meg. A tanulók egészségi állapota indokolhatja, hogy az iskolaorvos könnyített vagy gyógytestnevelési foglalkozást írjon elő számukra. A könnyített testnevelésben részesülők részt vesznek az órarendi órákon, de bizonyos mozgásokat és gyakorlatokat – állapotuktól függően – nem kell végezniük. A gyógytestnevelési órákat és foglalkozásokat az érintett tanulók részére gyógytestnevelők bevonásával szervezzük meg.

Szakorvosi vélemény alapján az iskolaorvos átmeneti időre felmentést javasolhat a testnevelésórai munka alól, amiről az iskola igazgatója határozatot hoz.

II.6.2.1. Tanórai foglalkozások

- Testnevelésórák, mindennapos testnevelés

- Osztályfőnöki órák:
  - ismeretátadás
  - interaktív gyakorlatok
  - esetelemzések

II.6.2.2. Tanórán kívüli foglalkozások

- Szakkörök (a tanulók érdeklődése és a pedagógusok kapacitása szerint)
- Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások
- Szabadidős foglalkozások:
  - házi versenyek, vetélkedők
  - sportprogramok, házi bajnokság, városi versenyek
  - filmvetítések
  - osztályprogramok, csoportfoglalkozások
- Egyéb programok:
  - kirándulások, táborok, erdei iskolák, túrák, sportprogramok
  - városi, járási elsősegély-nyújtási verseny
  - szexuális edukációt támogató kiskamasz programok, tematikus napok

II.6.2.3. Tájékoztató fórumok

- Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató
- Szakmai tanácskozások, tréningek

II.6.2.4. A tanulók fizikai állapotának mérése: a NETFIT rendszer

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelésórákon, tanévenként egy alkalommal. Mérik a testösszetételt és táplálтsági profilt, az állóképességi profilt, a vázizomzat-fittségi profilt és a hajlékonysági profilt. A mérés eredménye alapján a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és javaslatokat fogalmaznak meg a fejlődés érdekében. A NETFIT továbbá lehetővé teszi, hogy a diákok és szüleik online környezetben követni tudják a tanuló fittségi adatait, és ezek alapján képet kapjanak fejlődéséről.

II.6.3. Iskola-egészségügyi ellátás

Az iskola-egészségügyi ellátás szűkebb értelemben az iskolában biztosított egészségügyi szolgáltatásokat jelenti, melyeket az iskolaorvos és a védőnő közösen lát el, a 26/1997. (IX.3.) NM rendeletben foglaltak szerint.

Tágabb értelemben az iskola-egészségügyi ellátás közreműködik az iskolai egészségnevelésben és -fejlesztésben, illetve segíti a diákokat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételében.

Az iskola-egészségügyi ellátás fő feladatai:

- elsődleges prevenció:
  - az egészségfejlesztés, tudatos egészség-megtartás kialakítása;
  - egészséges táplálkozás, mindennapos testmozgás támogatása;
  - káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése stb.;
- másodlagos prevenció:
  - szűrővizsgálatok (korcsoportok szerint; 6-18 év között legalább kétévenként, lehetőség szerint évente): a kezdődő vagy kialakult elváltozások korai észlelése, kiszűrése;
- gondozás: a kiszűrt elváltozások gyógykezelése, a folyamat súlyosbodásának megakadályozása beavatkozásokkal;
- egészségnevelés, tanácsadás (a szűrővizsgálatok, oltások, betegellátás alkalmával, illetve ismeretterjesztő foglalkozások keretében)
- iskolai testnevelési csoportba sorolás (a testnevelő tanárral együttműködve)
- védőoltások beadása
- környezet-egészségügyi feladatok:
  - tantermek, vizes helyiségek higiénés ellenőrzése
  - iskolai étkeztetés ellenőrzése
  - balesetvédelmi ellenőrzés
- közreműködés helyi egészségmegőrző és egészségfejlesztési programok, pályázatok kidolgozásában, megvalósításában.

Az iskolai szűrővizsgálatok, valamint az ezekkel összefüggő gondozás egész tanévben zajlanak a pedagógusokkal egyeztetett időrend szerint. Egészségnevelési témájú foglalkozásokra, ismeretterjesztő előadásokra – pl. szexuális felvilágosítás, nemi úton terjedő betegségek megelőzése – igény szerint, az érintett osztály osztályfőnökével való egyeztetés alapján kerül sor. Ezenkívül az iskolaorvos és a védőnő kapcsolatot tart a pedagógusokkal, különösen is az alábbiakkal:

- a biológiát oktató tanárokkal (módszertani, szakmai anyagok biztosítása)
- a testnevelő tanárokkal
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi team tagjaival

II.6.4. Mentálhigiénés egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés nem korlátozódik a testi egészségre, hanem ezzel párhuzamosan a mentálhigiénés: pszichikai-lelki-szociális dimenzióban is zajlik.

A mentális egészséget a WHO olyan jólléti állapotként határozza meg, melyben az egyén tisztában van képességeivel, képes megküzdeni a normál élethelyzetek okozta

stresszel, produktív munkát tud végezni, illetve képes megfelelő társas kapcsolatokat kialakítani, vagyis belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban él.

II.6.4.1. Az iskolai lelki egészségfejlesztés céljai

- Az optimális fizikai, intellektuális és érzelmi fejlődés elősegítése, támogatása,
- támogató környezet kialakítása, közösségi erőforrások felkínálása az adott fejlődési feladatok, nehéz élethelyzetek sikeres megoldásának elősegítésére,
- megküzdési, kommunikációs, problémamegoldó, konfliktuskezelési minták bemutatása, felkínálása,
- az egyes diákok szociális kibontakozásának elősegítése, hogy alkalmassá váljanak a sikeres közösségi/társadalmi beilleszkedésre, társadalmi feladataik hatékony teljesítésére,
- közreműködés a prevencióban, továbbá az egészség megőrzésére, az egészséges életmód kialakítására való nevelésben,
- a tanulókat körülvevő tágabb környezeti rendszerek mentálhigiénés támogatása (például szülői csoportok, szülői konzultációk keretében).

II.6.4.2. Az iskolai mentális egészségfejlesztés feladatai

Az iskola komplex egészségfejlesztési programján belül a mentálhigiénés nevelés feladatai elsősorban preventív jellegűek, és különösen az alábbi területeken jelentkeznek:

- pozitív értékrend, reális énkép, egészséges önbizalom, pozitív önértékelés kialakítása, megerősítése,
- a döntéshozatali, konfliktuskezelői képességek fejlesztése,
- közösségbe történő beilleszkedés, közösség értékes tagjává válás segítése, szocializáció támogatása,
- kommunikációs és problémamegoldó készségek fejlesztése,
- stressz-és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása,
- aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés

A preventív tevékenység mellett fontos feladat továbbá a krízishelyzetek felismerése és a krízisintervenciós segítségnyújtás, valamint a beilleszkedési, magatartási nehézség vagy a személyiségfejlődés során felmerülő elakadások felismerése, szükség esetén a tanulók, illetve szüleik továbbirányítása, eljutásának segítése a megfelelő szakemberhez, illetve támogató intézményhez (családsegítő szolgálat, pedagógiai szakszolgálat, pszichiátria).

II.6.4.3. Az iskolai mentális egészségfejlesztésben közreműködők

A mentálhigiénés egészségnevelésben az iskola valamennyi pedagógusa közreműködik, ezen belül kitüntetett szerepük van az osztályfőnököknek. Egyes konkrét

esetekben, osztályon belüli konflikusok, fegyelmi vétségek, egyéni nehézségek jelentkezése esetén segítséget tudnak nyújtani az intézmény mentálhigiénés végzettséggel rendelkező pedagógusai, valamint az iskolapszichológus.

Az iskolapszichológus szakmai segítségét kérhetik a diákok, a pedagógusok vagy a szülők is. A pszichológiai tanácsadáson túl igény szerint osztályfőnöki órák és prevenciós foglalkozások tartásával tudja szakmailag igényesebbé és színesebbé tenni az egészségfejlesztési munkát. Az iskolapszichológust kívánatos bevonni a továbbképzések lebonyolításába is.

II.6.4.4. Az iskolai lelki egészségfejlesztés formái

- Egyéni:
  - mentálhigiénés beszélgetés tanulókkal
  - stresszkezelési és szorongásoldó technikák
  - iskolapszichológusi konzultációs órák tanulók, szülők, pedagógusok számára
- Csoportos:
  - osztályfőnöki órák
  - osztályfoglalkozások az osztályfőnök bevonásával, az iskolapszichológus és/vagy az iskolai szociális segítő által:
    - bullying prevenció
    - pályaorientáció segítése
    - internet veszélyeire figyelemfelhívás, egészséges internethasználatra nevelés
    - érzelmi intelligencia fejlesztése
    - konfliktuskezelés elősegítése
    - stresszkezelési és szorongásoldó technikák
    - pedagógusok számára (ventilációt lehetővé tévő, stressz oldását segítő, kiégés megelőzését célzó foglalkozások) az iskolapszichológus vagy külső szervezetek bevonásával
    - szülők számára (iskolai rendezvényeken tájékoztató előadás, beszélgetés vagy szülő csoport formájában) az iskolapszichológus, fejlesztőpedagógus vagy az iskolai-, óvodai szociális segítő bevonásával

II.6.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátíttatásának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát
- ismerjék meg az élettannal kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat
- ismerjék fel a vészhelyzeteket
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit

- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni
- sajátítsák el a sebesülések ellátásának alapjait

A fenti ismeretek elsajátítása nem önálló tantárgyként, hanem a természettudomány-, biológia-, testnevelés- és osztályfőnöki órák keretében, folyamatosan, a tantárgyi tanterveknek megfelelően történik. Az iskolai egészségnapok, tanulmányi kirándulások további kiváló alkalmat kínálnak, hogy diákjainkat felkészítsük a gyakran előforduló baleseti helyzetek elkerülésére, illetve megoldására.

II.7. Környezeti nevelés és teremtésvédelem

Elkötelezettek vagyunk az iránt, hogy iskolánk minden dolgozója és tanulója tudatában legyen a teremtésvédelem és a fenntarthatóság fontosságának, és ezt a szemléletet érvényesítsék is mindennapi tevékenységük során. Ennek érdekében ökoiskolai munkacsoportot hoztunk létre, melybe a tantestület minden munkaközössége delegál tagot. Pedagógusaink rendszeresen részt vesznek fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos továbbképzéseken, illetve ökoiskolai képzéseken. A diákönkormányzat önálló feladat vállalásával kapcsolódik be az ökoiskolai munkaterv megvalósításába, ami a DÖK munkatervében is szerepel.

Környezeti nevelési céljaink megvalósításába, konkrét akcióinkba, programjainkba bevonjuk diákjaink szüleit, valamint együttműködésre törekszünk külső partnerekkel (iskolákkal, óvodákkal, felsőoktatási intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdálkodó szervezetekkel, a helyi önkormányzattal stb.).

II.7.1. A környezeti nevelés és teremtésvédelem főbb tartalmai

Pedagógusaink a helyi tantervvel összhangban úgy készítik el tanmeneteiket, hogy 1-12. évfolyamig kiemelt figyelmet fordítanak a fenntarthatósághoz, teremtésvédelemhez kapcsolódó témakörökre, tananyagokra, lépésről lépésre kialakítva és elmélyítve a tanulókban a környezettudatosság, a fentarthatóság és a teremtésvédelem fogalmát, valamint a szűkebb és tágabb környezetükért, a teremtett világért történő aktív felelősségvállalást.

Az iskolai környezeti nevelés, oktatás tartalmai és módszerei az alábbi egyetemes célok elérését segítik a hosszú távú fennmaradás és fenntarthatóság érdekében:

- lakóhelyünk, környékünk, hazánk természeti értékeinek megismertetése,
- közvetlen, megértő és szeretetteljes kapcsolat kialakítása a teremtett világ és minden létező iránt
- a helyi és globális környezeti problémák, kihívások megismertetése
- a környezeti problémák iránti fogékonyság kialakítása, valamint a felelősség tudatosítása a természeti értékek megóvása, a teremtésvédelem iránt

- magas szintű természettudományos műveltségen alapuló kritikai gondolkodás, konstruktív magatartás kialakítása
- problémamegoldó gondolkodás, az ok-okozati összefüggések felismerése képességének fejlesztése;
- holisztikus szemléletmód kialakítása;
- a globális gondolkodás és a lokális cselekvés összefüggéseinek tudatosítása;
- környezettudatos gondolkodás és cselekvés kifejlesztése
- öngondoskodásra és együttműködésre nevelés valóságra épülő, tapasztalati-élményalapú és cselekvésorientált tanulási formákon keresztül (erdei iskola, iskolakert)
- értékorientációk, beállítódások kialakítása, aktív állampolgárságra nevelés (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák)
- mezőgazdasági pályaorientáció (iskolakert)

II.7.2. A környezeti nevelés és teremtésvédelem színterei az iskolában

II.7.2.1. Tanórai foglalkozások

A környezeti nevelés tartalmai minden tanórán megjelennek, különös tekintettel az alábbiakra:

- természettudományos ismeretek (2–4. évfolyamon: környezetismeret, 5–6. évfolyamon: természettudomány, 7–12. évfolyam: természettudományos tantárgyak)
- környezettudatos magatartás, környezettudatos anyaghasználat (1–7. évfolyam: technika és életvitel)
- iskolakert-gondozás (1–4. évfolyamon környezetismeret- és technikaórákon alkalmanként, 5. évfolyamon technika tantárgy keretében)
- környezettudatosság, teremtésvédelem elvi és gyakorlati kérdései, erkölcsi vonatkozásai (1–12. évfolyam: hittan, 12. évfolyam: állampolgári ismeretek, 5–12. évfolyam: osztályfőnöki órák)
- problémaérzékenység, érzelmi azonosulás, fogékonyság (humán, ezen belül elsősorban művészeti tantárgyak, CSÉN)
- környezettudatosság és egészségséges életmód összefüggései (testnevelés, osztályfőnöki órák)

II.7.2.2. Tanórán kívüli iskolai programok, ökoiskolai tevékenységek

- iskolakert: az alsó tagozaton egész tanévet felölelő tevékenység szakkör keretében (heti 2 óra): komposztáló, esővízgyűjtés, dísznövények, fák és cserjék telepítése, Madárbarát kert fenntartása, madárvédelmi és természetvédelmi eszközök kihelyezése, rovarhotel létesítése
- Gazdakalendárium, avagy a játékos kicsi gazda hónapjai programsorozat

- saját szervezésű programok a környezetvédelem jeles napjain: Autómentes nap, Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Madarak és fák napja
- szemétszedés a Teszedd! akciókhoz és a Hulladékkommandó által szervezett megmozdulásokhoz kapcsolódva
- környezetünk zöldítése: faültetés az iskolaudvaron, zöld növények elhelyezése az épületen belül környezetvédelmi témanapok, témahetek (pl. fenntarthatósági témahét) szervezése az egyes területek szakértői, szakemberek meghívásával, előadások, bemutatók, kiállítások szervezésével, aktív tanulói foglalkoztatással
- bekapcsolódás a Világ Legnagyobb Tanórája aktuális programjába
- részvétel helyi és regionális környezetvédelmi rajzpályázatokon
- fenntarthatósággal, teremtésvédelemmel kapcsolatos hírek, felhívások, beszámolók megjelentetése (ökoiskolai faliújság, Ökoiskola menüpont az iskolai honlapon, Vecsési Tájékoztató)
- energiakommandó diákok bevonásával a vízcsapok, világítás, szellőztetés-ablakbezárás stb. ellenőrzésére
- szakkörök (túraszakkör, felfedező szakkör, rajzszakkör) szervezése, ahol lehetőség nyílik az önálló ismeretszerzésre és kutatómunkára
- részvétel tanulmányi versenyeken (pl. Zöld Béka környezetismereti verseny, Katolikus Iskolák Károly Iréneusz Országos Fizikaversenye)
- részvétel az országos teremtésvédelmi konferenciákon, kapcsolatfelvétel más intézményekkel, ahol hasonló tevékenység folyik
- ökoiskolai címre pályázó iskolák szakmai segítése a Kerttestvér program keretében
- teremtésvédelmi csoport működtetése a gimnáziumban, mely különböző programok, feladatok szervezését, lebonyolítását vállalja a környezetvédelemmel, állatvédelemmel kapcsolatban,
- hatékony, egymást segítő kapcsolatok kialakítása más középiskolák teremtésvédelmi csoportjaival
- rend- és tisztasági verseny: a tanulók táskájának, tornafelszerelésének tárolására kialakított folyosói szekrények rendben tartása pontverseny formájában
- zöld sportok népszerűsítése: futás, túrázás

II.7.2.3. Iskolán kívüli programok, tevékenységek

- ökoiskolai munkatervben szereplő látogatások: nemzeti park, állatkert, vadaspark, állatmenhely, arborétum, gazdaság, mezőgazdasági üzem, múzeum, színház stb.
- tanulmányi kirándulások
- nyári táborok

II.7.2.4. Erdei iskola

Az alsó tagozatos tanulók (jellemzően 4. osztályban) többnapos erdei iskolai programban vesznek részt, melynek keretében az adott évfolyam tantervéhez illeszkedve, komplex módon fedezik fel a program helyszínének természeti adottságait, megismerkednek földrajzával, növényeivel, állataival, az épített környezettel, az ott élő emberekkel, a helyi történelemmel, kultúrával. Szakemberek segítségével összefüggésükben vizsgálják a természetben lejátszódó folyamatokat és az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását.

A program során a gyerekek nagyobb önállóságra, biztonságérzetre tesznek szert, a közös vizsgálódás, az egymás eredményeit felhasználó, együttműködésre épülő tevékenységek és az együtt átélt élmények révén pedig a közösség is jobban összekovácsolódik.

Az erdei iskola önkéntes alapon szerveződik, és költségei jórészt a családokat terhelik.

II.7.2.5. Állatbarát Iskola

Iskolánk 2022-ben elnyerte az Állatbarát Iskola címet, melynek megtartásához évente kell vállalásokat tenni és teljesíteni.

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy évről évre egyre több gyermeket bevonva támogassuk szűkebb és tágabb környezetünk állatvédelmi törekvéseit. Úgy igyekszünk folyamatosan bővíteni tanítványaink állatokkal kapcsolatos ismereteit, hogy közben testközelből is megtapasztalhassák a környezetünkben élő tollas és négylábú barátaink jelenlétét, fontosságát, hasznosságát. Bemutatjuk és elsajátíttatjuk az állati jólét fogalmát, segítjük az otthoni felelős állattartást. Évről évre meglátogatunk állatok mentését, gondozását végző szervezeteket, és munkájuk támogatására adománygyűjtést szervezünk. Csatlakozunk az évente meghirdetett állatvédelmi témahéthez.

II.7.3. A fenntarthatóság és teremtésvédelem megjelenése a mindennapokban

Kifejezett pedagógiai célzatú tevékenységeinken túl is törekszünk a környezettudatosság, a fenntarthatóság és a teremtésvédelem gyakorlati érvényesítésére az intézmény üzemeltetése és az iskolai mindennapok során:

- szelektív hulladékgyűjtés (papír, műanyag, kupak, használt elem, használt sütőolaj)
- csepegések és szivárgások azonnali megszüntetése
- eldobható eszközök mellőzése,
- környezeti szempontból előnyösebb eszközök, tisztítószerek beszerzése és használata
- helyi beszállítók előnyben részesítése
- többször használatos akkumulátorok, újrahasznosított papír, környezetkímélő tisztítószerek használata

- papírtakarékosságra törekvés a feladatlapok, dolgozatok összeállítása, valamint az adminisztráció során
- osztálytermek, folyosók, közösségi terek környezettudatosságra törekvő dekorációja
- diákok és tanárok kerékpáros közlekedésének támogatása (KRESZ-pálya, biztonságos kerékpártároló, kerékpárjavító állomás telepítése)

II.8. A pedagógus és az osztályfőnök feladatai

II.8.1. A pedagógus feladatai

A pedagógus legfontosabb feladata a rá bízott tanulók személyiségének, képességeinek és tárgyi tudásának folyamatos fejlesztése, keresztény szellemben történő nevelése, életszemléletének formálása, valamint a sikeres továbbtanulásra való felkészítése.

Ennek értelmében iskolánk pedagógusaitól a következőket várjuk el:

- szakszerűen, legjobb tudása szerint készítse elő és tartsa meg a tanítási óráit
- rendszeresen ellenőrizze és értékelje a tanulók tanulmányi munkáját, előrehaladását
- tanítványai számára az érdemjegyeken túlmenően is adjon visszajelzést előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról
- lelkiismeretesen lássa el a szükséges helyettesítési és ügyeleti feladatokat
- naprakészen végezze el adminisztrációs feladatait
- tevékenyen vegyen részt a munkaközössége által vállalt közös feladatok elvégzésében
- vegyen részt az iskola által szervezett mérések, versenyek és egyéb programok előkészítésében és lebonyolításában
- vegyen részt a kiemelt figyelmet igénylő – tehetséges, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési nehézségekkel küzdő stb. – tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységekben
- működjön együtt kollégáival, különösen a munkaközössége tagjaival és az általa tanított osztályok osztályfőnökeivel
- vegyen részt a nevelőtestület értekezletein, megbeszélésein, a konferenciákon, a szakmai munkaközösség megbeszélésein, az iskola rendezvényein
- vegyen részt a szakmai fejlődését szolgáló továbbképzéseken
- álljon a szülők rendelkezésére tanulmányi kérdésekben, és törekedjen velük partneri kapcsolatra
- törekedjen egységre a nevelőközösséggel, tanítványaival, maximálisan tiszteletben tartva a tanulói és szülői személyiségjogokat
- személyes példájával is közvetítse az iskola által képviselt keresztény értékrendet

- kezelje bizalmasan a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat, őrizze meg az iskolával és munkájával kapcsolatos szolgálati titkot
- vállaljon részt a közösségi környezet kialakításában, a bizalomra építő kapcsolatok, a családias és otthonos légkör megteremtésében, a tanulócsoportoknak az iskola életébe történő bevonásában
- minden tőle telhetőt tegyen meg azért, hogy az iskola a maga sajátos eszközeivel és lehetőségeivel hozzájáruljon a kultúra, a gazdaság és a társadalom keresztény értékek szerinti formálásához

II.8.2. Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök az iskolai nevelésben, de a keresztény iskolai nevelésben még inkább kitüntetett szerepet tölt be. Ő az, aki a rá bízott tanulócsoportot és benne az egyes diákokat a legjobban ismeri, és akinek ideális esetben négy éven át a legtöbb alkalma, eszköze, lehetősége van tanítványai személyiségét formálni, szociális fejlődésüket segíteni, s a következő iskolafokon és a nagyvilágban rájuk váró kihívásokra felkészíteni őket.

Ennek értelmében az osztályfőnököktől a következőket várjuk el:

- osztályának tanulóit nevelje az iskola pedagógiai elveinek és célkitűzéseinek megfelelően, munkája során figyelembe véve a személyiségfejlődés sajátosságait
- segítse a tanulóközösség kialakulását
- segítse és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját
- vonja be tanulóit az iskolai feladatokba, programokba
- gondosan lássa el az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket
- kísérje figyelemmel a tanulók tanulmányi munkáját, szorgalmát és magatartását
- szükség esetén látogasson órákat az osztályában
- osztályának szervezzen tanulmányi kirándulást és közös programokat
- tartson kapcsolatot az osztályába járó tanulók szüleivel
- fordítson figyelmet az osztályban végzendő gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokra
- rendszeresen értékelje osztálya tanulóinak magatartását és szorgalmát
- szükség szerint tegyen javaslatot tanulói jutalmazására, büntetésére, segélyezésére
- kollégáival együttműködve tevékenyen vegyen részt az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, a közös feladatok elvégzésében

II.9. Tanulást segítő és a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységünk

Nevelő-oktató munkánk során valamennyi tanítványunkra figyelmet fordítunk, hiszen minden egyes gyermek és fiatal egyéni odafigyelést, személyes törődést, támogatást igényel és érdemel. Az osztályok és csoportok gyakran nagy létszáma, valamint szűkös erőforrásaink ellenére is feladatunknak tekintjük, hogy messzemenően tekintettel legyünk tanítványaink sajátos adottságaira, egyéni képességeire és szükségleteire. Minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy velük együtt keressünk számukra egyéni fejlődési célokat és tanulási utakat, illetve hatékony segítséget nyújtsunk a tanulmányaikban való előrehaladásukhoz és személyiségük minél teljesebb kibontakoztatásához.

II.9.1. A tanórai munkát kiegészítő otthoni feladatok

A pedagógusok óráról órára otthoni írásbeli és szóbeli feladatokat adnak a tanulóknak, melyek a tanórákon tanult ismeretek megszilárdítását és elmélyítését, valamint a tanulási készségek fejlesztését szolgálják. A tanulók számára kiadott feladatok igazodniuk kell az adott évfolyam, csoport és az egyes tanulók életkori és képességbeli sajátosságaihoz, és arányban kell lenniük a tanulók terhelhetőségével.

A szóbeli és írásbeli házi feladat aránya mennyiségileg előre tervezhető, elvégzése mennyiségileg és minőségileg is rendszeresen ellenőrizendő.

Az általános iskolás tanulók 1-4. évfolyamon a napközis foglalkozásokon, 5-8. évfolyamon a tanulószobai foglalkozásokon segítséget kapnak szóbeli és írásbeli feladataik elvégzéséhez, de bizonyos feladatok és tanulnivalók elvégzése otthoni kötelességük marad. A gimnáziumban a tananyaghoz kapcsolódó feladatok teljes egészében otthoni tanulást igényelnek, mennyiségük pedig az érettségi közeledtével fokozatosan növekszik.

Az eredményes felkészülés érdekében a pedagógusoknak a számonkéréseket úgy kell ütemezniük, hogy a tanulók egy tanítási napon ne kelljen kettőnél több témazáró, félévi vagy tanév végi felmérő dolgozatot írniuk.

A tehetséges, valamint a tanulási nehézséggel küzdő tanulók adottságaiknak, szükségleteiknek megfelelő, személyre szabott segítséget kapnak, hogy egyéni tanulási folyamatuk minél eredményesebb legyen.

II.9.2. Napközis és tanulószobai foglalkozások

Az általános iskolában alsó és felső tagozaton egyaránt segítséget kapnak tanítványaink a házi feladatok elvégzésében. Tanítási napokon az alsó tagozat 1-4. évfolyamán a tanulók igényeinek és szükségleteinek megfelelő napközis foglalkozásokat tartunk, heti rend szerinti beosztásban.

A napközis foglalkozások keretében zajló főbb tevékenységek:

- étkeztetés
- nevelői munka

- tanulmányi munka
- kulturális tevékenység
- kreatív tevékenység
- szabadfoglalkozás
- sport, játék
- szabadon szervezhető foglalkozás

A napközis foglalkozások elsődleges feladata a délelőtti tanítási órákon tanultak elmélyítése, így a tanulmányi munka során az írásbeli házi feladatok elkészítése és ellenőrzése, valamint a szóbeli tanulnivalók gyakoroltatása történik. A kulturális tevékenységeken keresztül tágítjuk tanítványaink látókörét, bővítjük és elmélyítjük irodalmi, zenei és egyéb művészetekkel kapcsolatos ismereteiket. A kreatív tevékenységek során különféle manuális tevékenységekkel fejlesztjük kézügyességüket, kreativitásukat és esztétikai érzéküket. A sport- és játéktevékenységek a gyermekek egészséges testi fejlődését, koordinációs képességeit és a társakkal való együttműködés tanulását szolgálják.

A felső tagozatos tanulók a tanulószobai foglalkozások keretében készíthetik el házi feladataikat, amihez szükség esetén segítséget kérhetnek a tanulószobai nevelőtől.

II.9.3. Tehetséggondozás

Hitünk szerint Isten minden embert egyedi adottságokkal, személyére vonatkozó elképzelés alapján, küldetéssel teremtett, melynek beteljesítése mindegyikünk evilági célja, s egyben boldogságunk, megelégedettségünk, jóllétünk záloga.

Katolikus iskolaként elsőrendű feladatunk, hogy tanítványainkban felismerjük és segítsünk kibontakoztatni ezeket az Istentől kapott, személyre szóló talentumokat.

Az átlagosnál jobb képességű, valamilyen területen (szaktárgyak, sport, művészet) kiemelkedő teljesítményre képes gyermekeket, fiatalokat a tehetséggondozás keretében számos formában fejlesztjük, segítjük.

II.9.3.1. A tehetséggondozás területei és formái

- tagozatos oktatás, képesség szerinti csoportbontás (a gimnáziumban)
- órai differenciálás
- egyénre szabott feladatadás (pl. szorgalmi és versenyfeladatok)
- szakköri tevékenység
- önálló kutatás, önművelés ösztönzése, támogatása
- projektekbe való bekapcsolódás ösztönzése, támogatása
- versenyzés, fellépés lehetőségeinek biztosítása, felkészítés
- más tantárgyakból méltányos számonkérés (pl. igazolt sportolók esetében)

II.9.3.2. Szakkörök

Szakköreink a diákok érdeklődése, valamint anyagi és személyi lehetőségeink szerint szerveződnek. Ezek a különböző tantárgyakhoz kapcsolódó vagy tantárgyközi,

sport- és művészeti foglalkozások kedvező lehetőséget kínálnak a képességfejlesztésre, tehetséggondozásra, a személyiség gazdagítására és a közösségépítésre.

Énekeseink, táncosaink és versmondóink rendszeres szereplői az iskolai rendezvényeknek (évnyitó, évzáró, karácsonyi műsor, farsang, március 15-i műsor,), az iskolánk diákjaiból álló szkóla pedig a liturgikus eseményeken vállal énekes szolgálatot a város különböző templomaiban. A közös éneklés és a tánc a tehetséggondozáson túl az esztétikai nevelés és a közösségfejlesztés ideális színtere.

II.9.3.3. Versenyek

Tehetséges tanulóinkat rendszeresen benevezzük az iskolai, vecsési iskolák közötti, területi, megyei, országos és egyházi tanulmányi, előadóművészeti versenyekre, online és levelezőversenyekre, sportversenyekre és diákolimpiára, gondoskodunk felkészítésükről, és megünnepeljük sikereiket.

II.9.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózásának segítése

Azon tanulók számára, akiknek tanulmányi hiányosságaik, tanulási nehézségeik vannak, illetve akik különféle okok miatt lemorzsolódással veszélyeztetettek, igyekszünk sokrétű segítséget nyújtani a felzárkózáshoz, mindhárom iskolaszinten.

Ennek leggyakoribb formái:

- tanórai differenciált fejlesztés (differenciált feladatadás, számonkérés, értékelés)
- tanulószobán egyéni segítségadás, egyéni gyakoroltatás
- tantárgyi korrepetálás
- BTMN-tanulóknak: fejlesztőpedagógus általi fejlesztés
- SNI-tanulóknak: gyógypedagógus általi fejlesztés
- a szakértői véleményben javasolt felmentések, könnyítések, méltányosságok maradéktalan megadása

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása létszámtól függően osztályonként vagy évfolyamonként, a BTMN- és SNI-tanulók fejlesztése egyénileg vagy kiscsoportban történik.

A javítóvizsgára utasított tanulókat a szaktanár tájékoztatja a javítóvizsga követelményéről és a felkészülésről. A vizsgára történő felkészülésben segítséget nyújthatnak a családsegítő szolgálat szakemberei is.

II.9.5. A szociális hátrányok enyhítését, a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló tevékenységünk

A Nemzeti Köznevelésről szóló törvény 46. § (3) értelmében a gyermeknek joga van ahhoz, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön. Ezért intézményünk is nagy hangsúlyt helyez a tanulók

esélyegyenlőségének biztosítására, a család nehéz anyagi vagy szociális helyzetéből fakadó hátrányok kompenzálására.

Ennek megvalósulását a következő tevékenységek szolgálják:

- Tanulmányi téren:
  - a beiskolázás körültekintő megszervezése, irányítása
  - a tanulók egészséges fejlődését biztosító nevelési légkör biztosítása
  - egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás biztosítása
  - tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök, felzárkóztató órák, korrepetálások
  - jutalmazás, büntetés, értékelés egységes rendszere
  - személyes, egyéni tanácsadás tanulóknak, szülőknek
  - a pályaválasztás segítése

- Önismeret, kapcsolatépítés terén:
  - személyes beszélgetés osztályfőnökkel, mentálhigiénés nevelővel, iskolapszichológussal vagy más bizalmi személlyel
  - családi életre nevelés programjai
  - a nevelők, szülők, tanulók személyes kapcsolatain keresztül történő segítés

- A szabadidő hasznos eltöltésének terén:
  - tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek szervezése
  - versenyeken, fellépéseken való részvétel lehetővé tétele
  - nyári táborban való részvétel lehetővé tétele

- Egészségügyi téren:
  - a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése (iskolaorvosi, fogorvosi, védőnői szűrések és vizsgálatok)
  - kötelező és bizonyos választható oltások felvételének lehetősége
  - heti két alkalommal iskolaorvosi ellátás igénybevételének lehetősége
  - egészséges életmódra nevelés programjai

- Szociális téren:
  - térítésmentes, illetve kedvezményes iskolai étkezés biztosítása (az alsó tagozaton napi háromszor, a felső tagozaton és a gimnáziumban napi egyszer)
  - programok anyagi támogatása és segélyezési lehetőség a Stúdium Alapítvány révén
  - szükség szerint családlátogatás
  - együttműködés a családokkal életvezetési problémáik megoldásában

- együttműködés az iskolapszichológussal, a családsegítő szolgálattal, polgármesteri hivatallal, gyámügyi hatóságokkal és kormányhivatallal a lehető leghatékonyabb segítség érdekében

II.9.6. Gyermek- és ifjúságvédelem

II.9.6.1. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység érintettjei

Iskolánkban a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára, de különösképpen az alábbi csoportokba tartozókra:

- veszélyeztetett: akinek esetében a család rossz anyagi helyzete, életvitele, lakása állapota, a gyermek, fiatal vagy valamely családtag rossz egészségi állapota, a felügyelet hiánya, illetve tanulási problémák nehezítik a mindennapos munkát
- hátrányos helyzetű: akinek esetében szülője alacsony iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatottsága és/vagy az elégtelen lakókörnyezet miatt nincsenek meg az egészséges fejlődés feltételei, és ezért rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
- halmozottan hátrányos helyzetű: akinek esetében az előző pontban felsoroltak közül legalább két körülmény fennáll
- SNI- és BTMN-tanulók

II.9.6.2. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység feladatai

- prevenciós tevékenység: ismeretterjesztő programok szervezése, különös tekintettel az újfajta veszélyforrásokra: droghasználat, internetfüggőség online bántalmazás, kortársbántalmazás (bullying), szexuális visszaélések
- a szociális hátrányok enyhítésére és az esélyegyenlőség biztosítására irányuló tevékenységek figyelemmel kísérése, ellenőrzése
- a rendszeres iskolába járás, illetve a mulasztások igazolásának ellenőrzése, szükség esetén a megfelelő eljárás megindítása
- jelzőrendszer működtetése
- veszélyeztetett helyzetet előidéző okok feltárása, megszüntetésének előmozdítása, szükség esetén szakember bevonásával

II.9.6.3. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységben részt vevők és feladataik

- az intézmény valamennyi pedagógusa:
  - elhivatottságuknak megfelelően és törvényi kötelezettségükből fakadóan személyes figyelemmel és törődéssel fordulnak tanítványaikhoz, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra
  - részt vesznek az intézményi észlelő- és jelzőrendszer működtetésében
- az osztályfőnökök:

- figyelik a veszélyeztetettség kockázatára figyelmeztető jeleket (pl. bántalmazás, elhanyagolás, családi problémák, tanulmányi eredmény nagyfokú romlása, magatartás kedvezőtlen irányú változása stb.)
- saját hatáskörben kezelik a kisebb súlyú problémákat
- komolyabb beavatkozást igénylő esetekben értesítik a gyermekvédelmi team iskolaszintjükön felelős tagját, továbbá szükség esetén az iskolapszichológust és/vagy az iskolai szociális segítőt
- igazolatlan mulasztás esetén értesítik az érintett tanulók szüleit
- szükség esetén esetmegbeszélést kezdeményeznek
- jelzési kötelezettség fennállása esetén kitöltik a megfelelő jelzőlapot
- a Család-és Gyermekvédelmi Szolgálat által felhívására, az osztályukban tanító kollégák véleményének kikérésével, adott tanulóról pedagógiai szakvéleményt készítenek
- részt vesznek az osztályukba járó tanulókat érintő, a Család-és Gyermekvédelmi Szolgálat által szervezett esetkonferenciákon
- szükség esetén családlátogatást folytatnak, és erről feljegyzést készítenek

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkáját ellátó gyermekvédelmi team:
  - koordinálja az intézményben folyó gyermek- és ifjúságvédelmi munkát
  - tájékoztatja az iskola pedagógusait a gyermekvédelem helyi rendszeréről és az ezzel összefüggő aktuális tennivalókról
  - tájékoztatja a kollégákat, szülőket, tanulókat a lehetőségekről egy-egy felmerülő probléma megoldása érdekében
  - felügyeli a gyermekvédelmi jelzőrendszer iskolai működését
  - nyilvántartást vezet a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a védelembe vett tanulókról
  - elkészíti a gyermekvédelmi statisztikákat
  - szorosan együttműködik az osztályfőnökökkel, az iskolapszichológussal, az iskolai szociális segítővel és a gyermekjóléti szolgálat munkatársával
  - kapcsolatban áll az iskolaorvossal, a védőnővel, a helyi Család-és Gyermekvédelmi Szolgálattal, a polgármesteri hivatallal, a helyi egyházakkal, a rendvédelmi szervekkel, a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságaival
  - valamely tagja révén képviseli az iskolát a gyermek- és ifjúságvédelmi témájú szakmai rendezvényeken, konferenciákon, megbeszéléseken
  - szükség esetén családlátogatást szervez
  - a gyermek- és ifjúságvédelem körében felmerülő kérdések, problémák esetén elektronikus levélben és tagjai révén személyesen egyaránt a tanulók és a szülők rendelkezésére áll

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységgel összefüggő adatkezelés minden esetben a GDPR-előírások és a titoktartásra vonatkozó szabályok, valamint az irattárolási rend betartásával történik.

II.10. A diákönkormányzat (DÖK)

Intézményünkben a tanulók a döntéshozatal folyamatában a diákönkormányzaton (DÖK) keresztül vehetnek részt. Kezdeményezései és tevékenysége révén a DÖK hozzájárul az intézmény pedagógiai céljainak megvalósulásához, a diákok személyiségének kibontakoztatásához és a közösségi életbe való beilleszkedéséhez, valamint elősegíti a nevelők, tanulók és szülők közti kapcsolatok közvetlenebbé, harmonikusabbá válását.

II.10.1. A DÖK szerepe az iskola életében

A DÖK fontos szerepet tölt be:

- a tanulók demokratikus gondolkodásmódjának, az értelmes véleményalkotás szabadságának kialakításában és erősítésében
- a különféle tanulói kezdeményezések, a tanításhoz és a szabadidő tartalmas eltöltéséhez kapcsolódó tevékenységek, programok (pl. gólyaavatás, papírgyűjtés, sportversenyek, vetélkedők, zenés-táncos rendezvények) szervezésében, lebonyolításában, a diákprodukciók értékelésében
- a versenyeken induló tanulók támogatásában (pl. diákolimpia nevezési díjának kifizetése)
- az osztályok közösségi programjainak ösztönzésében

II.10.2. A DÖK jogosultságai

Az ide vonatkozó jogszabályok értelmében a DÖK:

- javaslatokat tehet az intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos kérdésekben
- véleményezési jogot gyakorol a jogszabály által előírt esetekben
- dönthet a saját működésével kapcsolatos kérdésekről, a működéséhez az általa szervezett iskolai rendezvények bevételéből és a papírgyűjtésből származó anyagi eszközök felhasználásáról, valamint – a nevelőtestület véleményének kikérésével – a tanévenkénti egy DÖK-nap programjáról

II.10.3. A DÖK tagjai, tisztségviselői

A DÖK tagságát az osztályonként a diákság által delegált tanulók alkotják, akik maguk közül tisztségviselőket: elnököt, alelnököt, jegyzőt és más tisztségviselőket választanak. Munkájukat a DÖK-segítő tanár koordinálja.

II.11. Az iskolai közösségi szolgálat (IKSZ)

A közösségért felelősséget vállaló empatikus egyéniség kialakítását szolgálja a gimnáziumban az érettségit megelőző években végzett 50 óra közösségi munka, amely iskolánkban a 9–10. évfolyamon javasolt teljesíteni. A közösségi szolgálat teljesítése az érettségi vizsga megkezdésének feltétele, ezzel együtt olyan szervezetekben támogatjuk a szolgálat teljesítését, melyek diákjaink szociális érzékenységét fejlesztik, továbbá pályaorientációs értékkel is bírnak.

II.11.1. A közösségi szolgálat koordinálása

A közösségi szolgálat feladatainak koordinálását az igazgató által kijelölt koordinátor végzi. Ennek részeként:

- tájékoztatja a diákokat a közösségi munka lehetőségeiről, formáiról, kereteiről
- osztályonként előkészíti az elköteleződési alkalmat
- rendszeres csoportos beszélgetést, konzultációkat szervez, ahol a diákok beszámolhatnak a közösségi munka során szerzett élményeikről, sikereikről és nehézségeikről
- a közösségi szolgálat befejezésekor reflexiós beszélgetést szervez a tapasztalatok megosztására, összegzésére

Az iskolai közösségi szolgálat rendjének kidolgozásakor a figyelembe vesszük a települési adottságait, lehetőségeit, helyi igényeket, a tanulók elképzeléseit, terveit.

II.11.2. A közösségi munkavégzés fontosabb területei

- egészségügyi feladatok
- szociális és jótékonysági feladatok (pl. idős embereknek való segítségnyújtás, élelmiszercsomag-osztás)
- oktatási feladatok (pl. korrepetálás, óvodás korú tanulókkal való törődés)
- kulturális és közösségi feladatok
- a környezet- és természetvédelemi tevékenység
- katasztrófavédelmi feladatok ellátása
- bűn- és baleset-megelőzés
- közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység.
- kapcsolódás missziós feladatokhoz

II.11.3. A közösségi munka időkeretei

Egy közösségi szolgálati órán hatvan perc szolgálattal töltött idő értendő úgy, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe. A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként legkevesebb egy-, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető. Az iskolai szünetekben és hétvégén legfeljebb öt óra tölthető közösségi munka végzésével.

II.12.Kapcsolattartás a tanulókkal és a szülőkkel, valamint az iskola partnereivel

A tanulók és a szülők a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaik érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján, az iskola nevelőihez, az osztályfőnökökhöz, az intézmény vezetőségéhez, a diákönkormányzathoz, a szülői közösséghez vagy a fenntartóhoz fordulhatnak. Kérdéseikre legkésőbb a megkereséstől számított 30 napon belül érdemi választ kell kapniuk.

Az iskola a tanulókkal kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli az érintett szülővel (és/vagy tanulóval).

II.12.1. A tanulókat érintő kapcsolattartási formák

II.12.1.1. A tanulók tájékoztatása az aktuális tudnivalókról

A tanulókat az iskola egészének életéről, az éves munkatervről és az aktuális tudnivalókról az iskola igazgatója folyamatosan tájékoztatja:

- a közös tanévnyitó és tanévzáró ünnepségek alkalmával
- tanév közben az iskolarádión keresztül
- az osztályfőnökökön keresztül
- a DÖK-ön keresztül
- az iskola honlapján keresztül

II.12.1.2. A tanulók tájékoztatása egyéni fejlődésükről

A tanulókat egyéni fejlődésükről, tanulmányi előmenetelükről a pedagógusok folyamatosan tájékoztatják:

- a tanítási órákon szóban
- az elektronikus naplóban osztályzatokkal, illetve szöveges értékelésekkel
- az írásbeli számonkérések alkalmával a dolgozatokhoz fűzött írásbeli értékelő megjegyzés vagy javaslat, jótanács formájában

II.12.2. A szülőket érintő kapcsolattartási formák és fórumok

II.12.2.1. A szülők tájékoztatása az aktuális tudnivalókról

A szülőket az iskola egészének életéről, az éves munkatervről és az aktuális tudnivalókról az iskola igazgatója folyamatosan tájékoztatja:

- a Szülői Szervezet ülésein
- az osztályfőnökökön keresztül
- az iskola honlapján keresztül
- az elektronikus napló üzenetküldő rendszerén keresztül

II.12.2.2. A szülők tájékoztatása gyermekük egyéni fejlődéséről

A szülőket gyermekük egyéni fejlődéséről, tanulmányi előmeneteléről a pedagógusok folyamatosan tájékoztatják:

- az elektronikus naplóban osztályzatokkal, illetve szöveges értékeléssel, továbbá a tanulmányokkal összefüggő bejegyzésekkel (dicséret, házi feladat vagy felszerelés hiánya, értesítés gyenge tanulmányi eredményről stb.)
- a tanév rendjében meghatározott fogadóórákon
- rendkívüli esetben egyéni megkeresés útján személyesen, telefonon vagy e-mailben

II.12.2.3. A szülői értekezlet

A szülőket az osztályfőnök a szülői értekezleten tájékoztatja az az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól, a helyi tanterv követelményeiről, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról, az osztály tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjének alakulásáról, az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról, továbbá előmozdítja a szülők egymás közti és a pedagógusokkal folytatott együttműködés kialakítását és fenntartását, valamint összegyűjti és továbbítja a vezetőségnek a szülők kérdéseit, véleményét, javaslatait.

II.12.2.4. A fogadóóra

A fogadóórán a szülők személyes találkozhatnak a gyermeküket tanító pedagógusokkal, részletes tájékoztatást kaphatnak gyermekük tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról, tanuláshoz való hozzáállásáról, feltehetik kérdéseiket, továbbá tanácsot, segítséget kérhetnek a tanuló további fejlődésére vonatkozólag.

II.12.2.5. A nyílt tanítási napok és iskolacsalogató programok

A nyílt tanítási napokon és iskolacsalogató programokon az iskolánk iránt érdeklődő 1., illetve 9. osztályba készülő gyermekek és szüleik vehetnek részt, hogy betekintést nyerjenek az iskolában folyó oktató-nevelő munkába

II.12.2.6. A nyitott tanítási napok

A nyitott tanítási napokon a már iskolánkba járó tanulók szülei nyerhetnek betekintést az iskolában folyó oktató-nevelő munkába, és láthatják gyermekeiket tanórai környezetben.

II.12.2.7. A családlátogatás

Családlátogatásra indokolt esetben, a tanulók családi hátterének, körülményeinek jobb megismerése, a szülőkkel, családokkal való együttműködés optimalizálása érdekében kerül sor.

II.12.2.8. A Szülői Szervezet

A Szülői Szervezet feladata, hogy az iskola éves munkatervében szereplő tevékenységeket és az iskola működésével kapcsolatos szülői teendőket folyamatos nyomon kövesse, segítse az iskola és a szülők közti együttműködést, közvetítse a szülők észrevételeit, kéréseit az iskola vezetősége számára, valamint javaslatokat fogalmazzon meg arra vonatkozóan, hogy hogyan lehetne a szülőket hatékonyabban bevonni az iskola által kitűzött pedagógiai célok megvalósításába.

Fentieken túlmenően szívesen látjuk a szülőket iskolai rendezvényeinken, adott esetben bevonva őket a program előkészítésébe, lebonyolításába is: tanévnyitó és tanévzáró ünnepség, diákmisék, karácsonyi műsor, farsang, szalagavató, ballagás, anyák napja, osztályprogramok, közös iskolai programok stb.

II.12.3. Kapcsolattartás az iskola partnereivel

- Szent Mihály Intézményfenntartó
- A köznevelés-irányítás regionális szerve: Oktatási Hivatal – Szolnoki Pedagógiai Oktatási Központ
- Szakmai-társadalmi partnerszervezetek
  - Katolikus Pedagógiai Intézet (KaPI), Budapest
  - Területileg illetékes pedagógiai szakszolgálat szakértői és rehabilitációs bizottságai
  - Területileg illetékes Család-és Gyermekjóléti Szolgálat
  - Területileg illetékes gyámhatóság
- Együttműködő partnerintézmények
  - Az iskola pedagógiai munkáját támogató Stúdium Alapítvány
  - Vecsés Város Önkormányzata
  - Vecsés-Óvárosi Plébánia
  - Vecsési Irgalmas Jézus Plébánia
  - Vecsési Református Egyházközség
  - Vecsési Evangélikus Gyülekezet

- Vecsés Német Nemzetiségi Önkormányzat
- Vecsési Zenei AMI
- Vecsési Sportegyesület
- Bálint Ágnes Kulturális Központ
- Róder Imre Városi Könyvtár
- A gimnáziumi tanulók által végzendő közösségi szolgálatban együttműködő intézmények
- Helyi kulturális és természetvédelmi egyesületek
- A város óvodái és általános iskolái
- Ökoiskolai és állatbarát iskolai partnerintézmények
- A váci egyházmegye fenntartásában működő általános iskolák és gimnáziumok

A felsoroltakon kívül partneri együttműködésre törekszünk mindazokkal a személyekkel és szervezetekkel, akik és amelyek részt vállalnak iskolánk nevelési-oktatási céljainak megvalósításában. A partnereinkkel való kapcsolattartás módját és formáit az együttműködés természete, valamint időszaki aktualitásai határozzák meg.

III. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

„...nem hiszem, hogy egy iskola versenyistálló kellene legyen, ahol egyetlen dolog számít: az individuális eredmények, a sikerek, hanem az életre felkészítő, az életnek szerves részét alkotó térnek, ahol egy reális világba kilépésre készítjük fel a gyermekeinket."

Böjte Csaba

III.1. Tantárgyi struktúrák

III.1.1.Tantárgyi struktúra és óraszámok az 1-4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv	3	3	2	2
Irodalom	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4
Környezetismeret			1	1
Angol nyelv/ Német nyelv	1	2	2	2+1=3
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Hittan (nem számít bele az órakeretbe)	1+1	1+1	1+1	1+1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Kötelező óraszám	22	22	22	23
Maximális óraszám	24	24	24	25
Tényleges óraszám	24	25	25	25

III.1.2.Tantárgyi struktúra és óraszámok az 5-8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv	2	2	1+1=2	1+1=2
Irodalom	2	2	2	2
Matematika	4	4	3+1=4	3+1=4
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret	1			
Természettudomány	2	2		
Kémia			1	2
Fizika			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Német nyelv/Angol nyelv	3	3	3	3
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház		1		
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Hittan (nem számít bele az órakeretbe)	1+1	1+1	1+1	1+1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Kötelező óraszám	27	26	28	28
Maximális óraszám	28	28	30	30
Tényleges óraszám	29	28	31	31

III.1.3. Tantárgyi struktúra és óraszámok a 9–12. évfolyam emelt szintű nyelvi képzést nyújtó csoportjai számára (tagozatkód: 0001) a 2026/27 tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	2	3	3	3
Matematika	3	3	3+1=4	3+1=4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			(2)	
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
I. idegen nyelv	3+2=5	3+2=5	4+1=5	4+1=5
II. idegen nyelv	3+2=5	3+2=5	3+2=5	3+2=5
Művészetek			1	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkult. és médiaism.				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Hittan (nem számít bele az órakeretbe)	2	2	2	2
Fakultáció			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4+4	4+5
Kötelező óraszám	32	32	30	30
Maximális óraszám	34	34	34	34
Tényleges óraszám	38	38	36	~~36~~ 35

III.1.4. Tantárgyi struktúra és óraszámok a 9–12. évfolyam természettudományi tagozatos csoportjai számára (tagozatkód: 0002) a 2026/27 tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	2	3	3	3
Matematika	3+1=4	3+1=4	3+1=4	3+1=4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány				
Kémia	1+1=2	2+1=3	(2)	(2)
Fizika	2+1=3	3+1=4	(2)	(2)
Biológia	3+1=4	2+1=3	(2)	(2)
Földrajz	2	1		
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek			1	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkult. és médiaism.				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Hittan (nem számít bele az órakeretbe)	2	2	2	2
Fakultáció			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4+4	4+5
Kötelező óraszám	32	32	29	29
Maximális óraszám	34	34	34	34
Tényleges óraszám	38	38	36	35

III.1.3. Tantárgyi struktúra és óraszámok a 9–12. évfolyam általános képzést nyújtó csoportjai számára (tagozatkód: 0003) a 2026/27 tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	2	3	3	3
Matematika	3+1=4	3+1=4	3+1=4	3+1=4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			(2)	
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek			1	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkult. és médiaism.				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Hittan (nem számít bele az órakeretbe)	2	2	2	2
Fakultáció			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4+4	4+5
Kötelező óraszám	32	32	29	29
Maximális óraszám	34	34	33	34
Tényleges óraszám	~~36~~ 35	~~36~~ 35	32	32

A 11–12. évfolyamon a diákok az érettségire való felkészülés céljából 4 óra kötelezően választható, és 4, illetve 5 óra szabadon választható órakerettel rendelkeznek. Erre vonatkozóan az adott tanévi tantárgyi kínálatot a mindenkori 10. évfolyamos diákok előzetes igényfelmérése után határozzuk meg, figyelembe véve a több tantárgyat érintő emelt szintű képzés megvalósítására vonatkozó előírásokat.

III.2. Választott kerettantervek

A kerettantervek által kínált tantervi alternatívák közül a következőket alkalmazzuk:

Tantárgy	Évfolyam	Kerettantervi változat
Biológia – Egészségtan	7–8., 10–13. évfolyam	A változat
Fizika	7–11 évfolyam	B változat
Kémia	7–10. évfolyam	A változat
Magyar nyelv és irodalom	1–12. évfolyam	A változat

III.3. A személyiség kiteljesítése a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákon keresztül

A Nemzeti Alaptantervvel összhangban alapvető nevelési-oktatási célunk a személyiség kiteljesítése, fejlesztése, az életen át tartó tanulás megvalósítása (kulturális tőke), beilleszkedés és aktív állampolgári szerepvállalás (társadalmi tőke), foglalkoztathatóságra való képesség kialakítása, hogy diákjaink felnőttként tisztes munkához és megélhetéshez jussanak a munkaerőpiacon (emberi tőke).

III.3.1. A tanulási területeken átívelő általános kompetenciák

A Nat 2020 az Európai Unió által meghatározott kulcskompetenciákból kiindulva, azokra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, amelyek változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban:

- **Alapkompetenciák:** a beszédhez, olvasáshoz, íráshoz, szövegértéshez, a mennyiségi, téri-vizuális és időbeli viszonyok mentén történő tájékozódáshoz, valamint a mozgáshoz kapcsolódó ismeretek, készségek és attitűdök rendszere, mely megalapozza a használható tudás megszerzését A tanulás kompetenciái

- **A tanulási kompetenciái:** az önálló ismeretszerzésre való képesség kialakítása, a tanult ismeretanyag alkalmazása a mindennapi életben
- **Kommunikációs kompetenciák:** gondolatok, érzések és érzelmek kifejezése és értelmezése szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználat az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során, előbb anyanyelven, majd fokozatosan idegen nyelven, nyelveken is
- **Digitális kompetenciák:** a digitális eszközök biztonságos használata munkában, tanulásban, kommunikációban és szabadidőben (információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása, cseréje), kommunikáció és együttműködés másokkal az interneten keresztül
- **Gondolkodási kompetenciák:** alapvető jelenségek és törvényszerűségek megfigyelése, nyomon követése; adatok, információk gyűjtése, rendszerezése és elemzése; a jelenségek modellek segítségével történő értelmezése, logikai összefüggések felismerése, matematikai eszköztudás
- **Személyes és társas kapcsolati kompetenciák:** a testi egészséggel, a szocio-emocionális jólléttel, a biztonsággal, az emberi kapcsolatokkal, a hétköznapi technológiai eszközök használatával, valamint a személyes pénzügyi tevékenységek lebonyolításával és a fogyasztás megtervezésével, megszervezésével kapcsolatos kompetenciák, valamint azok a társadalmi kompetenciák, melyek segítik a változásokhoz alkalmazkodni tudó, másokért felelősséget vállaló egyéni életmód kialakítását
- **A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:** annak képessége, hogy a tanuló értékesnek tartsa a kreatív ötleteket és produktumokat, az innovatív tevékenységeket, és önmaga is kreatív alkotásokat hozzon létre egyes tanulási területeken, valamint sokféle módon és szempont szerint képessé váljék az esztétikai átélésre és a művészeti eszközökkel való önkifejezésre
- **Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák:** önálló, kreatív gondolkodás, vitakészség, a gondolkodás bátorsága, felelősségvállalás az elvégzett munka eredményéért és minőségéért, vállalkozói hajlandóság, kezdeményezőkészség, nyitottság a munkavállalás lehetőségeire és pozitív jövőkép.

III.4. Alapvető tudástartalmak, képességfejlesztés

A NAT az alap- és középfokú oktatásban szükséges és elengedhetetlen értékeket, tudástartalmakat és műveltségképet fogalmaz meg. Felértékelődnek benne azok a képességek, készségek és motívumok, melyek a formális oktatást követően elősegítik

az élethosszig tartó tanulás előmozdítását. Az egyes képzési szakaszokban ezért kiemelten fontosak a következők:

III.4.1. Az 1–4. évfolyamon

1–2. évfolyam:

- alapvető célok a megismerés, tanulás iránti érdeklődés felkeltése, átvezetni a tanulót a játékközpontú óvodai nevelésből az iskolai tanulásba
- nagy hangsúlyt helyezünk az egyéni képességekben megmutatkozó eltérések felmérésére és kezelésére, ehhez egyéni, differenciált és tehetséggondozó foglalkozások állnak rendelkezésünkre
- verses, rajzos, táncos foglalkozások segítségével fejlesztjük a vizuális, esztétikai és mozgásos képességeket
- a környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése
- a környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére
- stressz-és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátítása a mindennapokban
- a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során

3–4. évfolyam:

- e két évben már fokozódnak a teljesítmény-elvárások, de változatlanul élünk a folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés és tudásbővítés lehetőségével
- a tudástartalmak mellett megerősítjük a tanulókban az alapvető erkölcsi normákat, a kötetlenebb tanulásszervezési formák során elsajátítják a társas kapcsolatok és a szocializáció szabályait
- a foglalkozások során megtanulják a felelősségvállalást saját és társaik tekintetében
- közvetlen környezetük, ill. Magyarország földrajzi, történelmi és kulturális jellemzőinek megismertetésével megkezdjük az állampolgári és hazafias nevelés folyamatát
- a foglalkozások és a családdal való kapcsolattartás révén igyekszünk megerősíteni a pozitív családképet
- nagy hangsúlyt helyezünk az egészséges testi és lelki fejlődésre, valamint az élhető, harmonikus környezet kialakítására, a környezettudatos életre történő felkészülésre
- a sikeres tanulás eléréséhez kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek elsajátítsák a megfelelő tanulási módszereket
- kulcsfontosságú a stressz-és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátítása a mindennapokban

- előkészítjük a tagozati átmenetet

III.4.2. Az 5–8. évfolyamon

5–6. évfolyam:

- elsődleges cél a sikeres iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, tudástartalmak bővítése
- továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap hangsúlyt, figyelembe véve az életkori sajátosságokat
- megkezdjük a felkészítést a középfokú nevelés-oktatás szakaszára
- a tanulók szocializációjában a rendet, a szabályok tiszteletét és az önfegyelem kialakítását helyezzük előtérbe
- elősegítjük bennük az önismeret, önkritika kifejlődését, a környezet visszajelzéseinek megfelelő értelmezését
- motiváljuk diákjainkat, hogy kapcsolódjanak be a helyi közösség tevékenységeibe, megismertetjük őket a nemzeti kultúra jellegzetességeivel
- a társas kapcsolatok terén a közösségfejlesztést erősítjük
- változatlanul nagy jelentőséget tulajdonítunk a testi higiéniának, de egyre jobban a lelki egészségre fordítjuk a figyelmet
- az önálló vélemény kialakítását, a felelősségvállalást hangsúlyozzuk
- igyekszünk felismertetni a tanulókkal a valós és virtuális kapcsolatok közötti különbséget, felhívni a figyelmet a világháló és a média veszélyeire
- a környezetükre való odafigyelés mellett aktívabb környezetvédelmi tevékenységekre hívjuk fel figyelmüket
- felhívjuk a figyelmüket az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányaira és az ellenük való küzdelem társadalmi fontosságára
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetése mellyel a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk
- kellő hangsúlyt helyezünk a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet-és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem és magyar irodalom tantárgy terén

7–8. évfolyam:

- alapvető feladat a középfokú nevelés-oktatásra történő felkészítés, a már meglévő kompetenciák további fejlesztése, megerősítése
- a biológiai adottságoknak megfelelően már lehetőség nyílik a bonyolultabb logikai és fogalmi gondolkodás fejlesztésére

- az egyéni különbségek és érdeklődési területek figyelembevételével folytatjuk a társadalmi beilleszkedés megvalósítását, kiemelve a problémák felismerésének és megoldásának képességét
- a közvetlen környezeti hatásokon kívül a tanulók figyelmét a globális környezeti problémák és megoldásuk felé irányítjuk
- megismertetjük velük az olyan alapvető gazdasági-társadalmi fogalmakat, melyeket a későbbiekben a saját felnőtt életükben, a gyakorlatban is alkalmazni tudnak
- a pályaorientáció ebben a két évben válik központi szerepűvé: ennek során megismertetjük a gyerekekkel a továbbtanulási rendszert, valamint az egyes szakmák, hivatások jellemzőit, követelményeit
- a testi és érzékszervi nevelésben kiemelt szerepet kap a női-férfi szerepek és sajátosságok elkülönülése, és a szenvedélybetegségek veszélyei
- egyre nagyobb hangsúlyt kapnak az önálló ismeretszerzés lehetőségei, a könyvtár és világháló használata, szabályai, veszélyei
- az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés című részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe
- a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése, mely a környezeti nevelés stratégiai céljaiba is beépül
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára

III.4.3. A 9–12. évfolyamon

- a középfokú nevelés-oktatás szakaszának funkciója az alapfokú képzési szakaszokban kialakított készségek, képességek és tudástartalmak továbbfejlesztése, és elmélyítése
- legfőbb célunk az érettségi vizsgára és a felsőoktatásban való részvételre, továbbá a munkavállalásra történő felkészítés
- fontos feladatunk az önálló, belülről fakadó ismeretszerzés igényének kialakítása és elmélyítése
- ennek előfeltétele, hogy a tanuló megtanuljon önállóan jegyzeteket készíteni, saját véleményét írásban és szóban kifejezni
- a nemzeti és egyetemes kultúra közvetítésével a műveltség szélesítésén túl az is célunk, hogy a fiatalok minél könnyebben tudjanak beilleszkedni a felnőtt társadalomba
- e szakasz második felében már középpontba kerül a munkavállalás kérdése
- a pályaorientáció mellett hangsúlyozzuk, hogy a munkába állás mellett folyamatosan élni kell a továbbképzések, az élethosszig tartó tanulás eszközeivel

- a tanulók fel kell, hogy ismerjék a törvények és az állampolgári szerepvállalás, továbbá a demokratikus gondolkodás fontosságát, ezért aktív szerepvállalásra ösztönözzük őket
- fontos, hogy alkalmazzák és betartsák a társadalom által elvárt normákat
- a reális énkép kialakítása a cél, hogy a tanuló fel tudja mérni saját lehetőségeit és képességeit, és ennek megfelelő döntéseket hozzon
- a családi élet megteremtésének alapfeltétele a harmonikus párkapcsolat kialakítása, mely ebben a szakaszban egyre nagyobb szerepet kap
- a társadalmi és gazdasági ismeretek egyrészt a háztartás és a felnőtt élet feltételei felé fordulnak, másrészt viszont hangsúlyozzuk a világméretű gazdasági, társadalmi és politikai folyamatok és szervezetek jelentőségét. kiemelten foglalkozunk az európai integráció létrejöttével, működésével és hazánk eu-s tevékenységével
- a felelősségvállalás és a mások iránti empátia kialakításában előremutatónak tartjuk az érettségi előtti közösségi szolgálat teljesítését. ennek révén a fiatalok a gyakorlatban is szembesülhetnek az egyes társadalmi, gazdasági, szociális problémákkal
- a szakasz végig lehetőséget nyújt a médiához kapcsolódó ismeretek bővítéséhez, és a kritikus, tudatos médiaválasztás és értékelés kialakulásához

III.4.4. A településünkön élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

A nemzetiségi népismeretet az 1-4. évfolyamon a német nyelv, a testnevelés, az ének-zene, a rajz és a technika, 5-12. évfolyamon a német nyelv, a történelem, a hon- és népismeret, valamint az állampolgári ismeretek tantárgy tartalmaiba integrálva, valamint tanórán kívüli foglalkozások formájában oktatjuk.

A tananyag a következőket tartalmazza:

- a településünkön élő németség származása
- Magyarországra, illetve a településre és környékére kerülésük
- németek és a magyarok együttélése, közös küzdelmeik
- a kitelepítés miatt átélt szenvedéseik
- művészeti életük
- népszokásaik, ünnepeik
- nyelvjárásuk
- ismerkedés nemzeti gasztronómiájukkal
- híres személyiségek tevékenysége
- nemzetiségi napok és találkozók
- sportéletük

III.4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A továbbhaladás, magasabb évfolyamba lépés legfontosabb feltétele a kerettantervi követelmények teljesítése. Ez a gyakorlatban az 1. évfolyamon a legalább „megfelelően teljesített" általános értékelés, magasabb évfolyamokon pedig minden tantárgyból a legalább elégséges szintű osztályzat elérését jelenti.

Fontos kiegészítés, hogy a szülőnek egy alkalommal jogában áll gyermeke részére a sikeresen elvégzett 1. évfolyam megismétlését kérni. (Ebben az esetben a tanuló az elsőként elvégzett évről semmilyen dokumentumot, bizonyítványt nem kap, csak a megismételtet követően.)

III.5. A választható és egyéb foglalkozások szervezési elvei és a pedagógusválasztás szabályai

A tanuló joga különösen, hogy jelen pedagógiai program keretei között válasszon a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusok közül, amennyiben erre lehetőség van.

Iskolánkban az idegen nyelvet 1–12. osztályig csoportbontásban oktatjuk. A gimnáziumban a csoportbontás a 9. évfolyamra felvett tanulókkal megíratott nyelvi szintfelmérő eredmény alapján történik. Pedagógiailag indokolt esetben lehetővé tesszük az azonos évfolyamon működő, de különböző szintet képviselő nyelvi csoportok közti átjárást.

Az egyéni és kiscsoportos felzárkóztató foglalkozásokat, tantárgyi korrepetálásokat azon tanulók szükségletei szerint szervezzük, akiknek tanulmányi hiányosságaik, tanulási nehézségeik vannak, illetve akik különféle okok miatt lemorzsolódással veszélyeztetettek. Az alsó tagozaton a tanítók tartják ezeket a foglalkozásokat, mivel e korosztály számára a tanítóhoz való kötődés meghatározó. A felső tagozaton és a gimnáziumban az adott tantárgy szaktanárai foglalkoznak a tanulókkal, elsősorban magyar nyelv és irodalomból, valamint matematikából.

A 8. évfolyamon felvételi előkészítőt szervezünk magyarból és matematikából, melyre tanulóink saját igényük szerint járhatnak.

A gimnáziumban a felzárkóztatás mellett fokozott hangsúlyt kapnak a tehetséggondozó, versenyre felkészítő foglalkozások, valamint 11. évfolyamtól az érettségi felkészítők.

A 10. évfolyam végén felmérjük a középiskolai tanulóink körében, hogy milyen tantárgyat választanak a kötelező érettségi tantárgyak mellé. A jogszabályban előírt határidők és szabályok, valamint a tanulói igények figyelembevételével szervezzük meg a következő tanévben az előkészítő foglalkozásokat. Az írásbeli jelentkezést követően a foglalkozásokon való részvétel kötelező. Módosításra egy tanévben egyszer van lehetőség, amit az igazgatónál írásban kell kérvényezni. Módosítás alkalmával a szaktanár javaslata alapján az igazgató különbözeti vizsga letételét írhatja elő.

A hittanórákat minden iskolaszinten és minden felekezet számára képzett hitoktatók tartják.

A pedagógusválasztásra a mindenkori humánerőforrás-kapacitás, valamint a tantárgyfelosztás követelményeinek való megfelelés függvényében van lehetőség. Az általános iskola 1. évfolyamára beíratandó tanulók szülei nyilatkozhatnak, hogy a két leendő osztályfőnök közül melyiket szeretnék gyermekük számára tanítónak választani. Az új 1. osztályok kialakítása során ezeket a szülői igényeket igyekszünk figyelembe venni.

III.6. A tankönyvválasztás szempontjai

Iskolánkban az általános iskola alsó tagozata, felső tagozata és a gimnázium számára kell gondoskodnunk tankönyvekről. A tankönyvek kiválasztását az iskola szakmai munkaközösségei végzik a kerettanterv tartalmi követelményei alapján. A tankönyvek kiválasztása során alapvető szempont a magas szintű szakmai-pedagógiai-didaktikai megfelelőség, az eredményes taníthatóság, a tanulók életkori sajátosságaihoz, illetve felkészültségéhez való illeszkedés.

A szakmai munkaközösségek szabadságot engednek az egyes tantárgyakat tanító szaktanároknak a választásban, az alábbi gyakorlati szempontok figyelembevételével:

- a megtanítandók átgondolt, egységes, következetes egymásra épülésének biztosítása érdekében a tagozatokon belül (alsó, felső, gimnázium) egy-egy tantárgy esetében azonos tankönyvcsaládból tanuljanak diákjaink
- tagozatváltás esetén felmenő rendszerben egységes tankönyvcsaládot használjunk
- a belső mérések, a párhuzamos osztályok előmenetelének összevetése szempontjából kívánatosnak tartjuk, hogy évfolyamokon belül a párhuzamos osztályok azonos tankönyvcsaládokat használjanak
- tankönyvet választani kizárólag a mindenkori hivatalos tankönyvlistáról lehetséges

III.7. A tanulók munkájának ellenőrzési formái

III.7.1. Az 1-4. évfolyamon

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Egyéb
Magyar nyelv és irodalom	l. évf.: betűfelismerés és írás, 2-4. évf.: felmérés tanév elején, félévkor, tanév végén	hangos olvasás	2-4.évf.: gyűjtőmunka

	témazárók az egyes témakörök összefoglalása után röpdolgozat alkalomszerűen		
Angol és német nyelv	2-4.évf.: szódolgozatok tollbamondás feladatlapok	1. évf.: az alapszókészlet használata 2-4.évf.: olvasmányok szavai, rövid tartalmak elmondása, kérdésekre válaszadás, párbeszédek előadása	1. évf.: dalok, versek, mondókák, játékok, tánc 2-4.évf.: dalok, versek, mondókák, játékok, német táncok, népszokások
Matematika	1. évf.: felmérés 2-4. évf.: felmérés tanév elején, félévkor, tanév végén témazárók az egyes témakörök összefoglalása után röpdolgozat alkalomszerűen	2-4.évf.: alkalomszerű számonkérés	
Környezetismeret	2-4.évf.: felmérés tanév elején, félévkor, tanév végén témazárók az egyes témakörök összefoglalása után röpdolgozat alkalomszerűen	2-4.évf.: az adott tananyagból felelés	2-4.évf.: az alkalomszerűen végzett gyűjtőmunka értékelése
Ének-zene	2-4.évf.: kottaírás	1. évf.: közös és egyéni éneklés, játék 2-4.évf.: egyéni éneklés, ritmustapsolás	
Digitális kultúra		szakszókincs kikérdezése	gyakorlati feladatok
Vizuális kultúra	önálló rajzok élmény és megfigyelés alapján		levelek, termések gyűjtése
Életvitel és gyakorlat			gyurmázás, papírmunkák, hajtogatás,

			famunkák, egyszerű munkadarabok készítése, értékelése
Testnevelés és sport			1. évf.: a rendszeres mozgás megszerettetése, mozgáskoordináció fejlesztése 2-4.évf.: alapvető atlétikai ismeretek, tornagyakorlatok, úszás, labdagyakorlatok, versenyjátékok
Hittan	2-4. évf.: felmérés tanév elején, félévkor, tanév végén témazárók az egyes témakörök összefoglalása után röpdolgozat alkalomszerűen	2-4. évf.: felelés alkalomszerűen	dalok, imádságok részvétel a vasárnapi szentmiséken

III.7.2. Az 5-8. évfolyamon

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Egyéb
Magyar nyelv és irodalom	felmérő témazáró esszé dolgozat röpdolgozat olvasónapló	órai felelés beszámoló szabadon választott olvasmányokról	színházlátogatás
Történelem	témazáró dolgozat röpdolgozat vaktérkép	órai felelés kiselőadás, beszámoló	videófilmek elemzése múzeumlátogatás
Állampolgári ismeretek	témazáró dolgozat röpdolgozat	órai felelés kiselőadás, beszámoló	gyűjtőmunka
Német nyelv	nagydolgozat szódolgozat röpdolgozat tollbamondás	órai felelés jelenetek feldolgozása és előadása; beszédértés tartalomelmondás kérdés-felelet	ének- és verstanulás hagyományok, szokások gyűjtése műfordítás

Matematika	témazáró dolgozat röpdolgozat (javítási célból)	órai felelés alkalmanként	
Digitális kultúra	házi dolgozat alkalmanként témazáró dolgozat röpdolgozat digitális vagy papíralapú tesztek	rövid magyarázat a fogalmakról és a feladatok megoldásának módjáról	házi feladatok időszakos ellenőrzése, értékelése projektfeladatokban való részvétel projektproduktumok
Természetismeret	témazáró dolgozat írásbeli felelés	órai felelés kiselőadás	
Fizika	heti óraszámmal azonos nagydolgozat házi dolgozat választott témából	önként vállalt beszámolók	
Biológia – egészségtan	témazáró dolgozat röpdolgozat	órai felelés kiselőadás	órai munka folyóiratgyűjtés
Kémia	témazáró dolgozat röpdolgozat	órai felelés kiselőadás	gyűjtőmunka tanulói kísérlet
Földünk és környezetünk	témazáró dolgozat röpdolgozat vaktérkép térképrajzolás	órai felelés kiselőadás	gyűjtőmunka
Ének-zene	témazáró dolgozat (zenetörténet, zenehallgatás) kottaírás	egyéni éneklés ritmusgyakorlatok	gyűjtőmunka
Vizuális kultúra	témazáró dolgozat; röpdolgozatok (művészettörténet); rajz	műalkotások rövid elemzése kiselőadás	gyűjtőmunka tárlatlátogatás
Technika, életvitel és gyakorlat	teszt	kérdés-felelet	gyakorlati feladatok gyűjtőmunka
Dráma és színház			órai munka gyakorlati feladatok színházlátogatás, színházi nevelési előadáson részvétel
Hon- és népismeret		órai felelés kiselőadás	gyakorlati feladat gyűjtőmunka

Testnevelés és sport		szabályok és technikai elemek ismertetése	felmérések: atlétikai és tornaelemek bemutatása; labdajátékok; önálló tevékenység formájában az órai bemelegítő gyakorlatok levezetése
Hittan	témazáró dolgozat röpdolgozat	órai felelés kiselőadás	gyűjtőmunka szorgalmi feladatok részvétel a vasárnapi szentmiséken

III.7.3. A 9–12. évfolyamon

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Egyéb
Magyar nyelv és irodalom	témazáró feladatlap esszé dolgozat olvasónapló	órai felelés kiselőadás	
Történelem	témazáró feladatlap	órai felelés kiselőadás	gyűjtőmunka
Angol és német nyelv	témazáró teszt vagy dolgozat szódolgozat röpdolgozat beszámoló	szókincsfejlesztő és szituációs feladatok tartalomelmondás kérdés-felelet beszámoló	házi fordítás kiegészítő szókincs gyűjtése
Matematika	a heti óraszámmal egyező számú témazáró dolgozat röpdolgozatok	szókincs kikérdezése	órai munka a 11–12. évfolyamon kisérettségi
Digitális kultúra	házi dolgozat alkalmanként témazáró dolgozat röpdolgozat digitális vagy papíralapú tesztek	rövid magyarázat a fogalmakról és a feladatok megoldásának módjáról	házi feladatok időszakos ellenőrzése, értékelése projektfeladatokban való részvétel

			projektproduktumok
Fizika	témazáró dolgozat röpdolgozat önkéntes házi dolgozat	órai felelés egyéni beszámoló	órai munka
Biológia – egészségtan	témazáró dolgozat röpdolgozat	órai felelés kiselőadás egyéni beszámoló	gyűjtőmunka
Kémia	témazáró dolgozat röpdolgozat	órai felelés kiselőadás egyéni beszámoló	gyűjtőmunka
Földünk és környezetünk	témazáró teszt írásbeli felelés vaktérkép	órai felelés egyéni beszámolók	gyűjtőmunka
Ének-zene	nagydolgozat (zenetörténet, zeneelmélet) népdalelemzés	egyéni népdaléneklés és -elemzés kiselőadás	
Vizuális kultúra	témazáró dolgozat (művészettörténet) rajz	szóbeli felelés, kiselőadás (művészettörténet)	tárlatlátogatás
Testnevelés és sport		szabályok ismerete, technikai ismeretek	technikai elemek bemutatása; önállóan egy-egy órarész vezetése; fizikai képességek fejlesztése (ism);
Állampolgári Ismeretek	teszt	kiselőadás	gyűjtőmunka
Mozgókép- és médiaismeret	teszt	közös megbeszélés kiselőadás	gyakorlati feladat
Hittan	témazáró dolgozat röpdolgozat	órai felelés kiselőadás	gyűjtőmunka részvétel a vasárnapi szentmiséken

III.8. A tanulók munkájának értékelése

A tanulmányi munka értékelésének alapja a kerettantervi követelmények teljesítése, ennek tükrében határoztuk meg a tantárgyi eredményesség szintjeit.

Nem kap évközi, sem félévi és tanév végi értékelést az a tanuló, aki számára a szakértői bizottság bizonyos tantárgy/tantárgyak esetében az értékelés alól, illetve az orvos a testnevelés tantárgy esetében az órai munka és az értékelés alól felmentést javasolt, és erről az igazgató határozatot hozott. Ilyen esetben a bizonyítványba az osztályzat helyére a „mentesítve" bejegyzés kerül, jegyzetként pedig a felmentés tényét és az erről hozott igazgatói határozat számát is feltüntetjük.

III.8.1. Évközi értékelés

III.8.1.1. Az 1–4. évfolyamon

Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében szöveges, valamint százalékos értékelést alkalmazunk. A 2. évfolyam második félévétől kezdve érdemjegyekkel értékelünk, az alábbiak szerint:

- **A szóbeli feleletek értékelése**
  - **Jeles (5):** A tanuló a helyi tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz, ki tudja fejezni a lényeget. Tud önállóan, összefüggően beszélni, kérdéseit bátran megfogalmazza.
  - **Jó (4):** A tanuló a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét.
  - **Közepes (3):** A tanuló a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, nevelői segítségére (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait. Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.
  - **Elégséges (2):** A tanuló a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem érti. Nem képes önálló feladatvégzésre.
  - **Elégtelen (1):** A tanuló a tantervi követelményeknek a nevelő segítségével sem képes eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.
- **Az írásbeli munkák értékelése**

  Az írásbeli munkák értékelését az alsós munkaközösség egységesen állapítja meg, az alábbiak szerint:
  - **Jeles (5):** 90%–100%
  - **Jó (4):** 80%–89,9%

- **Közepes (3):** 60%–79,9%
- **Elégséges (2):** 40%–59,9%
- **Elégtelen (1):** 0%–39,9%

III.8.1.2. Az 5–8. évfolyamon

A tanulók tanulmányi előmenetelét az 5–8. évfolyamon érdemjegyekkel értékeljük, az alábbiak szerint:

- **A szóbeli feleletek értékelése**
  - **Jeles (5):** A tanuló a kerettantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti és tudja a tananyagot, ismereteit alkalmazni is képes. Pontosan és szabatosan fogalmaz. A szabályokat saját szavaival is vissza tudja adni, érti, és alkalmazni tudja azokat. A tananyagot szabadon, önállóan elő tudja adni. Ismereteit önállóan is képes gyarapítani.
  - **Jó (4):** A tanuló a kerettantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget. Csak apró bizonytalanságai vannak, kisebb hibákat vét előadásában, a definíciókat tudja, ha nem is képes saját szavaival megfogalmazni.
  - **Közepes (3):** A tanuló a helyi tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. Nevelői segítségére többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, a tananyagot önállóan előadni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát, kifejezésmódja egyszerű, fogalmazása pontatlan.
  - **Elégséges (2):** A tanuló a kerettantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Rövid válaszokat ad. Fogalmakat ismer, de nem ért, az összefüggéseket részlegesen látja át. Nem képes önálló feladatvégzésre.
  - **Elégtelen (1):** A kerettantervi követelményeknek nevelő segítségével sem tud vagy akar eleget tenni. Mivel a minimumkövetelményeket sem teljesíti, továbbhaladása kétséges.
- **Az írásbeli munkák értékelése** (iránymutató jelleggel, elsősorban témazáró dolgozatok esetében)
  - **Jeles (5):** 85%–100%
  - **Jó (4):** 75%–84,9%
  - **Közepes (3):** 50%–74,9%

- **Elégséges (2):** 30%–49,9%
- **Elégtelen (1):** 0%–29,9%

III.8.1.3. A 9–12. évfolyamon

A tanulók tanulmányi előmenetelét a 9–12. évfolyamon érdemjegyekkel értékeljük, az alábbiak szerint:

- **A szóbeli feleletek értékelése**
  - **Jeles (5):** A tanuló a kerettantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti és tudja a tananyagot, ismereteit alkalmazni is képes. Pontosan és szabatosan fogalmaz. A szabályokat saját szavaival is vissza tudja adni, érti, és alkalmazni tudja azokat. A tananyagot szabadon, önállóan elő tudja adni. Ismereteit önállóan is képes gyarapítani.
  - **Jó (4):** A tanuló a kerettantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget. Csak apró bizonytalanságai vannak, kisebb hibákat vét előadásában, a definíciókat tudja, ha nem is képes saját szavaival megfogalmazni.
  - **Közepes (3):** A tanuló a helyi tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. Nevelői segítségére többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, a tananyagot önállóan előadni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát, kifejezésmódja egyszerű, fogalmazása pontatlan.
  - **Elégséges (2):** A tanuló a kerettantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Rövid válaszokat ad. Fogalmakat ismer, de nem ért, az összefüggéseket részlegesen látja át. Nem képes önálló feladatvégzésre.
  - **Elégtelen (1):** A kerettantervi követelményeknek nevelő segítségével sem tud vagy akar eleget tenni. Mivel a minimumkövetelményeket sem teljesíti, továbbhaladása kétséges.

- **Az írásbeli munkák értékelése** (iránymutató jelleggel, elsősorban témazáró dolgozatok esetében)
  - **Jeles (5):** 85%–100%
  - **Jó (4):** 70%–84,9%
  - **Közepes (3):** 55%–69,9%
  - **Elégséges (2):** 40%–54,9%

- **Elégtelen (1):** 0%–39,9%

Az iránymutató jelleggel meghatározott százalékhatároktól a szaktanár megfelelő szakmai-pedagógiai indoklással eltérhet, de erről a tanulókat és a szülőket előzetesen tájékoztatnia kell.

A félévenként adandó érdemjegyek száma függ a tantárgy heti óraszámától, az alábbiak szerint:

- a heti egyórás tantárgyakból a tanulóknak félévente legalább 2 érdemjegyet kell szerezniük
- a heti kétórás tantárgyakból a tanulóknak félévente legalább 3 érdemjegyet kell szerezniük
- a heti kettőnél nagyobb óraszámban oktatott tantárgyakból a tanulóknak félévente legalább 4 érdemjegyet kell szerezniük

III.8.2. Félévi és tanév végi értékelés

III.8.2.1. Az 1–4. évfolyamon

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, valamint a 2. évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét szövegesen értékeljük, az alábbi minősítési fokozatok szerint:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

Az 1. évfolyamon idegen nyelvből nem értékeljük a tanulók teljesítményét, a félévi értesítőbe és a tanév végi bizonyítványba az osztályzat helyére a „részt vett" bejegyzés kerül be.

A 2. évfolyam végén az egész éves teljesítményt figyelembe véve – az első féléves értékeléseket is át- és beszámítva – osztályzattal értékelünk. A félévi és tanév végi osztályzatokat az évközi érdemjegyek elektronikus naplóban szereplő, két tizedes értékű átlaga alapján határozzuk meg, az alábbiak szerint:

- **Jeles (5):** 4,60–5,00
- **Jó (4):** 3,60–4,59
- **Közepes (3):** 2,60–3,59
- **Elégséges (2):** 1,60–2,59
- **Elégtelen (1):** 1,00–1,59

Az egyes osztályzatokhoz tartozó minimumértéket el nem érő, de annál legfeljebb egy tizeddel alacsonyabb tantárgyi átlag esetén a tanító saját belátása alapján felajánlhat javítási lehetőséget vagy megadhatja a jobb osztályzatot.

III.8.2.2. Az 5–12. évfolyamon

A félévi és tanév végi osztályzatokat az évközi érdemjegyek elektronikus naplóban szereplő, két tizedes értékű átlaga alapján határozzuk meg, az alábbiak szerint:

- **Jeles (5):** 4,50–5,00
- **Jó (4):** 3,60–4,49
- **Közepes (3):** 2,70–3,59
- **Elégséges (2):** 1,80–2,69
- **Elégtelen (1):** 1,00–1,79

Az osztályzatokhoz tartozó minimumértéket el nem érő, de annál legfeljebb egy tizeddel alacsonyabb tantárgyi átlag esetén a szaktanár saját belátása alapján javítási lehetőséget ajánlhat fel.

Elégtelen félévi vagy tanév végi osztályzat nem adható, ha az adott félévben a tanulónak nincs legalább négy érdemjegye az adott tantárgyból.

A középszintű érettségi vizsgára előkészítő foglalkozáson a tanuló évközi teljesítményét érdemjegyekkel értékeljük, melyeket azon tantárgyak esetében, melyekből még 11–12. évfolyamon is folyik a tantárgy oktatása, beszámítunk az adott tantárgy félévi, illetve tanév végi értékelésébe; azon tantárgyak esetében pedig, melyek oktatása már nem folyik a 11–12. évfolyamon, s így az előkészítő foglalkozás önálló tantárgyként jelenik meg, ezen érdemjegyek alapján állapítjuk meg a félévi, illetve tanév végi osztályzatot.

Az emelt szintű érettségi vizsgára előkészítő foglalkozások esetében a tanuló nem kap minősítést, helyette a „részt vett" bejegyzés kerül a félévi értesítőbe, tanév végi bizonyítványba.

III.9. A magatartás és szorgalom értékelése

A magatartás és szorgalom értékelése során 1–12. évfolyamig ugyanazokat a minősítéseket használjuk. Az értékelési elveket a tanulókkal osztályfőnöki órán, a szülőkkel az év eleji szülői értekezleten ismertetjük.

A magatartás és szorgalom évközi értékelése 5–12. évfolyamon az osztályfőnöki órákon történik. A félévi, illetve tanév végi minősítés megállapítására az osztályozó értekezleten, az osztályban tanító pedagógusok együttes döntése alapján, a tanuló személyiségjegyeinek figyelembevételével kerül sor.

III.9.1. A magatartás értékelése

- **Példás (5):** A tanuló udvarias, illedelmes, társaival és minden felnőttel szemben. Részt vállal az iskolai, közösségi élet megszervezésében, vállalt feladatát példamutatóan teljesíti. Társaival toleráns és együttműködő. Óvja az iskola és környéke értékeit, munkájával segíti azok fejlesztését. Igazolatlan mulasztása nincs.

- **Jó (4):** A tanuló viselkedése alapjában véve megfelel az iskolai és iskolán kívüli környezet elvárásainak. Motiválható iskolai, közösségi feladatok elvégzésére, vállalt feladatait igyekszik maradéktalanul teljesíteni. Társaival toleráns és együttműködő. Óvja az iskola és környéke értékeit, hozzájárul azok megőrzéséhez. Ötnél kevesebb igazolatlan mulasztása van.

- **Változó (3):** A tanuló a viselkedése kisebb mértékben normasértő (pl. késik az órákról, öt vagy annál több igazolatlan mulasztása van, olykor tiszteletlen társaival és/vagy nevelőivel szemben), de szándékot mutat a szabályok betartására, a konfliktusok elkerülésére. A közösségi feladatok elvégzése, az iskolai környezet értékeinek megóvása tekintetében hozzáállása kívánnivalót hagy maga után.

- **Rossz (2):** A tanuló fegyelmezetlen, normasértő viselkedésével rendszeres konfliktushelyzeteket teremt mind társai, mind a felnőttek körében, és nem is mutat egyértelmű szándékot a szabályok betartására. Az iskolai, közösségi élet szervezésében nem vesz részt, sok esetben hátráltatja azt. A környezete értékeit nem tekinti sajátjának, azokat rongálja. Tíz vagy annál több igazolatlan mulasztása van.

III.9.2. A szorgalom értékelése

- **Példás (5)**: A tanulót fegyelmezett, kitartó, képességeinek megfelelő tanulás jellemzi. A tanítási órákon, a tanulással kapcsolatos iskolai és iskolán kívüli rendezvényeken aktívan részt vesz. Munkája folyamatos és megbízható. Képességeit az iskolai és osztályközösség javára is kamatoztatja.

- **Jó (4):** A tanulót általában fegyelmezett, képességeinek megfelelő tanulás jellemzi. A tanítási órákon igyekszik aktívan részt venni. Kérésre vállalkozik a tanulással kapcsolatos iskolai rendezvényeken való szereplésre. Munkája folyamatos és megbízható. Szívesen kapcsolódik be a közösségi alkotó munkába.

- **Változó (3):** A tanulót váltakozó intenzitású, nem a képességeinek megfelelő tanulás jellemzi. A tanítási órákon sokszor passzív, munkája gyakran rendszertelen, hiányos. A közösséggel kapcsolatos feladatokba bevonható.

- **Hanyag (2):** A tanuló munkáját, kötelességeit nem képességeinek megfelelően végzi, elhanyagolja. A tanítási órákon passzív, érdektelen, mulasztásaival, negatív hozzáállásával veszélyezteti tanulmányai sikerességét, valamint hátráltatja társai és nevelői munkáját. A közösséggel kapcsolatos feladatokba nem, vagy csak alig vonható be.

III.10. A felvételi eljárás és a tanulók átvételének szabályai

III.10.1. Felvétel az 1. évfolyamra

Általános iskolánk 1. évfolyamára– a fenntartó által engedélyezett létszámhatárig – minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek felvételt nyerhet, akinek szülei intézményünket választják. A beiskolázást nem köti körzethatár, a tanulók felvételéről az igazgató dönt. Fontos, hogy a szülő és gyermeke megismerjék és elfogadják az intézmény pedagógiai programját és házirendjét, és készek legyenek az azokban foglaltakat megtartani. Előnyt jelent a plébánosi (lelkészi) ajánlás, valamint, ha a jelentkező gyermek testvére is az intézmény tanulója (volt).

III.10.2. Felvétel a 9. évfolyamra

A gimnázium 9. évfolyamára felvételi vizsga alapján lehet bekerülni. A felvételi kérelmek elbírálása a központi írásbeli vizsga eredménye, a szóbeli felvételi vizsga és az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján történik, az iskola honlapján, valamint a KIFIR rendszerben évről évre közzétett feltételek szerint.

Iskolánk 8. évfolyamos tanulói, akik nyilatkoznak, hogy intézményünkben kívánják folytatni gimnáziumi tanulmányaikat, mentesülnek a felvételi eljáráson való részvétel alól, amennyiben félévkor elérik az automatikus felvételhez szükséges tanulmányi átlagot. Az aktuálisan elérendő átlagot évről évre közzétesszük a törvény által meghatározott határidőig és felületeken.

III.10.3. Az iskolaváltás, a tanulók átvételének szabályai

Iskolánkba tanév elején vagy tanév közben átvétel útján is felvételt lehet nyerni. Az iskolaváltási kérelmet a szülőnek írásban kell benyújtania, megfelelő indoklással, csatolva a tanuló legfrissebb tanulmányi eredményeit tartalmazó dokumentum másolatát (előző tanév végi bizonyítvány, tanév közben elektronikus naplókivonat, a mulasztások számával és az esetleges beírásokkal).

Amennyiben fentiek és az új, szóba jöhető osztály tanulólétszáma és összetétele alapján az átvételre van mód, a tanulót és legalább egyik szülőjét személyes találkozásra, szóbeli elbeszélgetésre hívjuk, hogy meggyőződjünk róla, hogy a család ismeri és elfogadja iskolánk értékrendjét, pedagógiai alapelveit, szabályait.

Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre, döntése előtt azonban ki kell kérnie az adott iskolaszintért felelős igazgatóhelyettes véleményét. Az átvétel feltételeként bizonyos esetekben az igazgató különbözeti vizsga letételét írhatja elő (lásd III.11.2. pont).

III.11. A tanulmányok alatti vizsgák rendje

A tanulók a tanulmányaik ideje alatt osztályozó-, különbözeti, javító- és pótlóvizsgákat tehetnek, az alábbiak szerint.

III.11.1. Osztályozóvizsga

A félévi és tanév végi osztályzatok megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie,

- ha igazolt és igazolatlan mulasztásainak száma valamely tantárgyból meghaladja a tanítási órák 30%-át, és emiatt teljesítménye osztályzattal nem értékelhető, és a tantestület engedélyezi a vizsga letételét. (Az osztályozóvizsgát a nevelőtestület megtagadhatja, ha a tanuló igazolatlan óráinak száma a 20 órát meghaladja, és az intézmény eleget tett az igazolatlan mulasztásokkal kapcsolatos értesítési kötelezettségének.)
- ha egyéni munkarend keretén belül folytatja tanulmányait
- ha felmentették a tanórán való részvétel alól
- ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget (pl. előrehozott érettségi vizsga esetén)

Az osztályozóvizsgákra a vizsgaidőszakot megelőző második hét utolsó tanítási napjáig kell jelentkezni az osztályfőnöknél, illetve a szaktanárok jelzik az osztályfőnöknek, amennyiben a tanuló hiányzása meghaladja a megengedett mértéket, és ezért vizsgára kötelezhető.

III.11.2. Különbözeti vizsga

Az átvétel feltételeként az igazgató különbözeti vizsga letételét írhatja elő abban az esetben,

- ha a tanuló valamely tantárgyat nem tanult azok közül, amelyeket azon osztály (csoport) tanulói tanulnak, amelybe átvételét kérik (pl. idegen nyelv)
- ha a tanulónál valamely tantárgyból jelentős lemaradás vagy ütemezésbeli eltérés állapítható meg ahhoz képest, ahogyan a tantárgyat azon osztály (csoport) tanulói tanulják, amelybe a tanuló átvételét kérik

A különbözeti vizsgára a tanulónak önállóan kell felkészülnie. Indokolt esetben az igazgató engedélyezheti, hogy a különbözeti vizsgát a tanuló az intézménybe való átvétel után, a jogviszony létesítésétől számított harmadik hónap végéig tegye le.

III.11.3. Javítóvizsga

Javítóvizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki valamely (legfeljebb három) tantárgyból nem teljesítette a tanév befejezéséhez szükséges feltételeket, és tanköteles, vagy nem tanköteles, de folytatni kívánja tanulmányait. Sikertelen javítóvizsga esetén a tanköteles tanulónak az évfolyamot meg kell ismételnie. Ugyancsak meg kell ismételnie

az évfolyamot a nem tanköteles tanulónak, ha a sikertelen javítóvizsga ellenére folytatni kívánja tanulmányait.

III.11.4. Pótlóvizsga

Pótlóvizsgát tehet az a vizsgázó, aki neki fel nem róható okból valamely vizsgáról elkésett vagy távol maradt.

III.11.5. A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítása

A tanulmányok alatti vizsgákat a rendes vizsgaidőszakokban lehet lebonyolítani, a következő rend szerint:

- Félévi vizsgaidőszak: az aktuális intézményi éves munkaterv által meghatározott félévi osztályozó értekezlet előtti két hét
- Tavaszi vizsgaidőszak: az aktuális központi tanév rendjében szereplő május-júniusi érettségi vizsgaidőszak magyar nyelv és irodalom írásbeli vizsganapját megelőző két hét
- Tanév végi vizsgaidőszak: az aktuális intézményi éves munkaterv által meghatározott tanév végi osztályozóértekezlet előtti két hét
- Nyári vizsgaidőszak: augusztus utolsó hete; javítóvizsga csak ekkor tehető.

A vizsgák során háromtagú vizsgabizottság felállítása szükséges, melynek tagjai közül legalább kettőnek az adott tantárgynak megfelelő végzettséggel kell rendelkeznie.

III.12. Az érettségi vizsgák

Az érettségi vizsgák lebonyolítása iskolánkban a mindenkori jogszabályi előírások szerint történik.

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak – legalább középszinten – öt vizsgatárgyból kell vizsgát tennie, melyek közül a magyar nyelv és irodalom, a matematika, a történelem és egy idegen nyelv kötelező, egy további tantárgy pedig a tanuló által választandó.

III.12.1. A választható érettségi tantárgyak

Gimnáziumunkban a kötelező érettségi vizsgatárgyak mellett tanulóink a következő tantárgyakból tehetnek középszintű érettségi vizsgát:

- Állampolgári ismeretek
- Angol, német (a másik, kötelező idegen nyelv mellett)
- Biológia
- Digitális kultúra
- Fizika
- Földrajz

- Hittan (katolikus, református, evangélikus)
- Kémia
- Testnevelés
- Vizuális kultúra

A választott tantárgyból a fentebb leírtak szerint előkészítő foglalkozásokat szervezünk, ahol a tanulók elmélyíthetik a középszintű érettségi vizsgához szükséges ismereteiket. A kötelező érettségi tantárgyakból emelt szintű érettségire való felkészítő foglalkozást is szervezünk, valamint – kapacitásunk függvényében – azokból a tantárgyakból is, melyekre aktuálisan leginkább igény mutatkozik.

III.12.2. Kisérettségi és próbaérettségi vizsgák

Az érettségi felkészítés részeként a 10–11. évfolyamon a kötelező érettségi vizsgatárgyakból szóbeli és/vagy írásbeli vizsgákat szervezünk (kisérettségi), melyek az addig tanultak rendszerezését, ismétlését, valamint az érettségin előforduló írásbeli feladatok és szóbeli felelet gyakorlását szolgálják. A kisérettségi vizsgák eredményét 300%-os osztályzattal értékeljük.

A 12. évfolyamon magyar nyelv és irodalomból, történelemből és matematikából írásbeli próbaérettségi vizsgát szervezünk, melynek anyaga, feladattípusai és időbeosztása megegyezik az érettségi vizsgákéival. A próbaérettségi vizsgák eredményét 300 %-os osztályzattal értékeljük.

III.12.3. A középszintű érettségi vizsgatárgyak témakörei

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat mindenkor a hatályos jogszabályoknak megfelelően állítjuk össze, az előzetesen meghatározott témakörök alapján. Az érettségi vizsgák témaköreit a 2. sz. melléklet tartalmazza.

IV. Záró rendelkezések

IV.1. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető:

- elektronikus formában:
  - az intézmény honlapján
  - a Köznevelés Információs Rendszer (KIR) elektronikus felületén
- nyomtatott formában:
  - az intézmény irattárában
  - a titkárságon

IV.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata és módosítása

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását, és a tapasztalatok fényében javaslatot tehetnek a pedagógiai programban foglaltak módosítására.

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója
- a nevelők szakmai munkaközösségei
- a nevelőtestület bármely tagja
- az iskola fenntartója

Módosítani kell a pedagógiai programot, amennyiben a benne foglaltakat jogszabályi változás érinti.

A tanév során elkészített módosítási javaslatokat a nevelőtestület véleményezi, az igazgató véglegesíti, majd jóváhagyásra a fenntartónak felterjeszti.

A módosított pedagógiai program a jóváhagyás napját követő tanév első napjától lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a korábbi pedagógiai program hatályát veszti.

Mellékletek

- 1. sz. melléklet: Iskolaszintek szerinti részletes helyi tanterv
- 2. sz. melléklet: A középszintű érettségi vizsgák témakörei

Legitimáció

Jelen pedagógiai programot a 2011. évi CXC. törvény 26.§ (1) bekezdése értelmében a nevelőtestület bevonásával készítette:

Vecsés, 2026. augusztus 19.

Telek Péter Pál
főigazgató

A nevelőtestületi elfogadást tanúsító értekezleti jegyzőkönyv iktatószáma:

148 /2026.

A pedagógiai programot véleményezték:

A Szülői Szervezet részéről:

Vecsés, 2026. augusztus 28.

Dr. Pelczné Boczkó Réka
elnök

A Diákönkormányzat részéről:

Vecsés, 2026. augusztus 28.

Tóth Botond
elnök

A pedagógiai programot a fenntartó képviselőjeként **2026. szeptember 1-i hatállyal** jóváhagyta:

Vác, 2026. augusztus 31.

Csatai Róbert
SZEMI-főigazgató